

K O N S T I T U C E

K O N G R E G A C E

Š K O L S K Ý C H S E S T E R

třetího regulovaného řádu

sv. Františka

s mateřincem v Praze

v arcidiecési pražské.

PRAHA-BŘEVNOV

1934

*Kdožkoli budou tato pravidla zachovávatí,
na ty pokoj a milosrdenství.*

K O N S T I T U C E

K O N G R E G A C E

Š K O L S K Ý C H S E S T E R

třetího regulovaného řádu

sv. Františka

s mateřincem v Praze

v arcidiecési pražské.

PRAHA-BŘEVNOV

1934

Nihil obstat.

Pragae, die 8. Decembris 1933.

P. JOANNES HRUBÝ S. J.

professor.

Imprimatur.

† CAROLUS,

Archiepiscopus.

Pragae, die 24. Decembris 1933.

N. O. 592.

Schválení řehole
třetího regulovaného řádu
sv. otce
Františka Serafínského.

P I U S

*biskup,
služebník služebníků Božích,
na věčnou pamět.*

Koncem XII. století a ještě o něco později byly zvláště v Itálii takové poměry, že se velká část lidí z touhy po věcech pomíjejících a z pýchy oddávala nejrozmanitějším nepravostem, ač obec křesťanská celkem ještě setrvala ve víře; a tak, ježto ochabovala láska ke Kristu Pánu, místo ní všude podporovali nenávist a města doháněli k zhoubným domácím válkám. Nebylo tedy v té době nic žádoucnějšího, než aby Bůh vzbudil neobyčejného muže, který by se stkvěl všemi ctnostmi a po-

skytl vhodný lék proti tomuto zlu a lid opět přivedl k duchu Kristovu. A je všeobecně známo, že úkolem napravití tehdejší společnost Pán Bůh pověřil obzvláště sv. Františka z Assisi, jenž proti bezuzdným nepravostem stavěl lásku ke křesťanské pokoře a chudobě a jenž se snažil spojití všechny vzájemnou láskou. Když se pak k tak znamenitému muži se všech stran hrnuli žáci, vzrůstala ovšem rodina františkánská nesmírně jak členy tří řádů, které založil sám sv. František, tak později i těmi terciáři, kteří toužíce po životě dokonalejším a vedouce společný život, byli nazváni „členy třetího regulovaného řádu“. Právem proto i oni s radostí slavili památku serafínského otce o 700. výročí jeho přesvaté smrti nejen zbožnými modlitbami a veřejnými slavnými bohoslužbami, ale i skutky účinnější lásky v onom jubilejním roce. Neboť všichni vědí, jak horlivě se od počátku své řehole řeholní členové třetího řádu snažili osvojití si ducha svatosti sv.

Františka a jak jej uváděli do četných skutků zbožnosti a lásky. A proto se stalo, že náš předchůdce papež Lev X. schválil jejich řeholi konstitucí „Inter cetera“ (mezi ostatními věcmi). Avšak jak bývá ve věcech lidských, časem většina z toho, co ustanovil papež Lev X., buď zcela pozbylo významu nebo nesouhlasí úplně s některými předpisy kanonického práva. Proto bylo třeba přizpůsobiti nařízení papeže Lva X. dnešní době i novějším ustanovením církevním, aby regulování terciáři a četné jiné řeholní družiny s jednoduchými sliby, které, ježto do své řehole pojaly ducha sv. Františka a slují „františkánské“, mají sv. Františka jaksi za otce a odtud čerpají novou sílu, si i nadále ochotně a ještě horlivěji získávali co nejvíce zásluh o církev i blaho veřejné. I svěřili jsme opravu toho nařízení posvátné kongregaci pro řeholníky, která vypracovala novou „řeholi“, vybudovanou více v duchu františkánském a odpovídající nynějšímu církevnímu právu, a

nám ji nato předložila podle svého úřadu k schválení; nařízení to pak obsahují následující kapitoly.

Řehole

třetího regulovaného řádu
serafínského otce sv. Františka.

HLAVA I.

PODSTATA ŘEHOLNÍHO ŽIVOTA.

1. Forma života bratří a sester třetího regulovaného řádu sv. Františka je tato: zachovávat evangelium Pána našeho Ježíše Krista a žít v poslušnosti, čistotě a chudobě.

2. Aby bratři a sestry následovali serafínského otce, slibují poslušnost a synovskou úctu svatému Otci a církvi římské. Jsou povinni poslouchati také svých řádně ustanovených představených ve všem, co se týče všeobecného i zvláštního účelu kongregace. (Řehole I. a II. řádu, hlava I.)

HLAVA II.

NOVICIÁT A SLIBY.

3. Bratři a sestry, kteří hodlají býti přijati do třetího řádu, musí býti pravověrní katolíci, nepodezřelí z kacířství, pevní v poslušnosti k sv. církvi římské, nežijící v manželství, bez dluhů, tělesně zdrávi, ochotné mysli, dobré pověsti, mírumilovní. To vše o nich musí před přijetím pečlivě vyzkoumati ten, kdo má moc do řádu přijímati (Řehole III. řádu, schválená Lvem X., hl. 1.), a přitom dbáti kanonických předpisů a vlastních konstitucí.

4. Rok noviciátu za vedení novicmistra musí míti za účel, aby se novicové seznámili s řeholí a konstitucemi. s rozjímáním a neustálou modlitbou, aby se naučili tomu, co se týče slibů a ctností, aby se cvičili, jak vhodně vykořeniti zárodky nectností, jak ovládati hnutí mysli a jak nabýti ctností. Bratři laikové mimo to budtež ve zvláštních konferencích, konaných alespoň jednou týdně, svědomitě

poučování o pravdách víry křesťanské.
(Církevní právo, kanon 565, § 1. a 2.)

5. Po ukončení zkušebního roku nechť jsou k slibům připuštěni, kdo byli uznáni za schopné.

HLAVA III.

LÁSKA K BOHU A K BLIŽNÍMU.

6. Když bratři a sestry třemi svatými sliby odstraní překážky, které stojí svatosti v cestě, nechť se vynasnaží plniti zákon Boží, jenž cele záleží v lásce k Bohu a k bližnímu. Láska je dovršení všech ctností a svazkem dokonalosti. Abychom potírali chyby, prospívali v milosti a nabylí všech ctností v míře nejvyšší, k tomu nad lásku není nic lepšího, nic mocnějšího.

7. Velikým znamením a podporou v lásce ke Kristu Pánu je časté, ba denní přijímání Nejsvětější Svátosti Oltářní, která je posvátná hostina a zároveň i památka na jeho umučení. Nechť řeholníci a řeholnice pečují též o to, aby Pána Je-

žíše, který přebývá neustále s námi v tajemných způsobách, často navštěvovali a zbožně se mu klaněli; neboť je to největší svátost v církvi a nevyčerpatelný zdroj všeho dobra.

8. Zkušebním pak kamenem lásky k Bohu jsou skutky lásky k bližnímu; nechť tedy pravý učedník Kristův co nejvíce vyniká láskou k bližnímu; všechny jeho řeči nechť jsou spořádané, užitečné a slušné: aby se láska jevila hojně ve skutcích, je třeba, aby jí nejdříve oplývalo srdce.

HLAVA IV.

HODINKY, MODLITBA A PŮST.

9. Bratři a sestry se mají podle toho, jak žádají vlastní konstituce, modliti církevní hodinky důstojně, pozorně a zbožně. Bratři laikové pak a sestry laičky nechť se pomodlí místo matutina a laud 12 Otčenášů, za každou jinou církevní hodinku pět.

10. A každý den, nenaskytne-li se řádná překážka, mají býti na mši svaté a

postarati se o to, aby měli zbožného, místním ordinariátem schváleného kněze, který by jim v určité dni hlásal slovo Boží a vedl je k pokání a ke ctnostem. (Řehole III. řádu, hl. IV.)

11. Každý den mají také ve svém srdci a před Bohem uvažovati, co konali, mluvili a myslili, neboli zpytovati své svědomí; mají pokorně prositi za prominutí svých vin a Pánu Bohu obětovati a doporučeti svoje předsevzetí, že se polepší. (Uvedená Řehole, hl. IV.)

12. Nechť všichni často rozjímají o umučení Páně a tak v sobě denně živí a rozněcují zbožnou horlivost; nechť následují příkladu serafínského patriarchy, aby i oni mohli zvolati se sv. Pavlem: „S Kristem jsem ukřižován, žiji pak již ne já, nýbrž žije ve mně Kristus.“ (Galat. 2, 19–20).

13. Kromě újmy a postů, jež platí pro všechny věřící, budou zachovávat ty posty, jež předpisují vlastní konstituce, zvláště o vigilií svátku Neposkvrněného Početí a serafínského otce Františka.

HLAVA V.

O VNITŘNÍM A VNĚJŠÍM ŽIVOTĚ.

14. Ježto bratři a sestry tohoto řádu slují „kající“, ať denně nesou kříž sebezáporu, jak se sluší na pravé kajícíníky.

15. Nadto se mají vystříhati všech nápadných zvláštností jak v oděvu, tak v čemkoli jiném. A podle spasitelné rady apoštolského knížete svatého Petra mají odložití všechny marnivé skvosty tohoto světa a nenositi jiné tělesné ozdoby než své řeholní roucho. (Uvedená Řehole, hl. VI.) Jsou také povinni zachovávatí klausuru podle církevního práva a vlastních konstitucí.

16. Mají býti také zdrželivi ve slovech a řečech, protože mnoho řečí bývá zřídka bez hříchu. V obcování si bratři a sestry počínejtež tak, aby byli všem ke vzdělání jak slovem, tak příkladem, a mějtež na paměti, že Pán řekl: „Tak svět

světlo vaše před lidmi, ať vidí skutky vaše dobré a velebí Otce vašeho, jenž je v nebesích!“ (Mat. 5, 16.) Pokoj zvěstujtež všem, pokorně a zbožně je pozdravující: a mír přinášejtež vždy nejen ústy, nýbrž i v srdci. (Uved. Řehole, hl. VI.)

HLAVA VI.

OŠETŘOVÁNÍ NEMOCNÝCH.

17. Onemocní-li některý bratr nebo sestra, ať jim nikdo neodepře svou pomoc; a je povinnost představených ustanoviti pro nemocného vhodného ošetřovatele. Ostatní, kteří nejsou pověřeni touto službou, nechť s radostí navštěvují a posilují nemocného slovy útěchy. Nejen nemocným, nýbrž i zestárlým nebo jinak potřebným nechť všichni rádi prokazují skutky lásky, jak se sluší na syny a dcery serafínského otce.

18. Zvláště představení mají povinnost napomínati nemocného nebo nemocnou, aby nemoc přijímali jako po-

kání a svou mysl aby obraceli opravdu k Pánu Bohu; nechť jim též na mysl uvedou, že blízka je smrt, i přísnost soudu Božího a zároveň i milosrdenství Boží. (Uved. Řehole, hl. VII.)

19. Když se některý bratr nebo sestra rozžehná s tímto světem, postarají se mu představení o zbožný pohřeb. (Uvedená Řehole, hl. IX.) Za duši pak každého zemřelého nechť se věrně vykonají předepsaná suffragia.

HLAVA VII.

O PRÁCI A O TOM, JAK PRACOVATI.

20. Kdo se zasvětili službě Boží, ať se s milostí Ducha svatého varují zahálky a ať se věrně a zbožně věnují oslavě Boží nebo skutkům zbožnosti nebo lásky. (Srv. Řeholi II. řádu, hl. VII.)

21. Nechť tudíž řeholníci svoje povinnosti plní z lásky k Bohu, a vše, co od nich žádají představení, ať konají, seč jen

jsou, ochotně a věrně, jak již bylo řečeno. Ať se nezdráhají konati i nižší práce, třeba-li je konati; ba ať je konají raději než jiné, následující tak příkladu svého serafínského otce.

22. Vše konejte s láskou, a svatá láska k Bohu pobádej řeholníky k práci tak, aby ji konali jen pro jeho čest a slávu; a řiďtež se napomenutím svatého apoštola Pavla: „Budťo že jíte nebo pijete neb cokoli jiného činíte, všecko k slávě Boží čiňte.“ (I. Kor. 10, 31.)

HLAVA VIII.

O ZÁVAZNOSTI TOHO, CO JE V ŘEHOLI OBSAŽENO.

23. Všechna i jednotlivá pravidla, obsažená v této řeholi, jsou pouze rady, jimiž lze člověku snáze spasiti duši, i nezavazují vůbec pod hříchem, ani pod těžkým, ani pod lehkým, leč že by někdo byl již jinak zavázán lidským nebo božským právem. (Uved. Řehole, hl. X.)

24. Bratři i sestry jsou však povinni vykonati pokání od představených uložené, když je od nich žádají. Zavázáni jsou také ke třem hlavním slibům: k chudobě, v mezích vlastních konstitucí kongregace; k čistotě, zavazující se, že budou zachovávatí stav svobodný, a nadto z nového důvodu, t. j. ze slibu, že se vyvarují jakéhokoli skutku, jak vnějšího, tak vnitřního, který se přičí sv. čistotě; k poslušnosti, berouce na sebe závazek uposlechnouti rozkazu řádného představeného podle vlastních konstitucí. (Srov. uved. Řeholi, hl. X.)

25. Všichni, i bratři i sestry, zařídí a upraví svůj život podle předpisů řehole, do níž vstoupili, zvláště pak budou věrně zachovávatí to, co se týče dokonalého plnění slibů. Obzvláště nechť si velmi váží toho, co vede k následování chudoby a lásky serafínského otce: slušit se velice, aby se syn podobal otci a osvojil si jeho ctnosti.

ZÁVĚR.

Požehnání svatého otce Františka.

Kdo to budou zachovávat, těm nechť se v nebi dostane požehnání nejvyššího Otce nebeského a na zemi nechť na ně plyne požehnání jeho přemilého Syna i Utěšitele Ducha svatého a všech mocností nebeských i všech svatých. Já pak, bratr František, nejmenší z vás a váš služebník, potvrzuji vám, jak jen mohu, vnitřně i zevně, toto svaté požehnání, jež mějte se všemi mocnostmi nebeskými a se všemi svatými nyní i na věky věkův. Amen. (Ze závěti serafínského otce.)

My pak, staré ustanovení papeže Lva X. docela rušíce, svou apoštolskou mocí s radostí schvalujeme a potvrzujeme tuto „řeholi třetího regulovaného řádu serafínského otce sv. Františka“ na sklonku VII. století od smrti sv. Františka; doufáme pevně, že řeholní terciáři a všichni ti, kdo sice podle konstitucí nemají slavné řeholní sliby, nicméně však po příkladu

sv. Františka vedou řeholní život, načerpají sílu z ducha nových ustanovení a ostatním terciářům, kteří dále vězí ve světských pracích a starostech, jak velmi dobře napsal náš předchůdce papež Benedikt XV., budou vzorem ve snaze o křesťanskou dokonalost a že jim budou jakoby vůdcové předcházeti v úsilí o věčnou spásu.

Toto nařizujeme a ustanovujeme, aby tento list a konstituce, do něho pojaté a v něm obsažené, byly vždy a zůstaly neměnitelné, platné a účinné, aby nabyly a dosáhly plného a celého výsledku a aby těm, jichž se týkají nebo jichž se snad v budoucnosti budou týkati, nyní i budoucně co nejvíce prospěly; a nařizujeme, že takto třeba právoplatně souditi a rozhodovati a že od nynějška neplatným a marným se stává, oč by se kdokoli s jakoukoli pravomocí proti tomu snad pokusil, ať vědomě nebo nevědomky. Tožto platí přes kterákoli opačná ustanovení, i ta, jež by zasluhovala zcela zvláštní

zmínky. Přejeme si pak, aby opisy tohoto listu a výtahy z něho, i tištěné, podepsal některý veřejný notář a církevní hodnostář opatřil pečeti a aby jim pak byla přikládána úplně táž hodnověrnost, kterou by měl tento, kdyby jej někdo ukázal a jím se prokázal.

Dáno v Římě u svatého Petra 4. října, ve svátek svatého Františka z Assisi, roku 1927, v šestém roce Našeho pontifikátu.

Ze zvláštního nařízení svatého Otce:

K. kardinál Laurenti, prefekt posv. kongregace pro řeholníky.

Fr. Ondřej kardinál Frühwirth, kancléř svaté římské církve.

Josef Wilpert, apoštolský protonotář, děkan.

Dominik Forio, apoštolský protonotář.

(L. + S.)

Registr. v apoštolské kanceláři,
svazek XXXVI., č. 87.

PŘEDMLUVA

K NOVÝM KONSTITUCÍM.

(List Jeho Excelence nejdůstojnějšího pana arcibiskupa primasa Dr. Karla Kašpara.)

Milované Sestry!

Jak jsem šťasten, že vám mohu odevzdati v jazyku českém vaše svatá pravidla, konstituce, které spolu s vaší kongregací „Školských sester třetího regulovaného řádu sv. Františka s mateřincem v Praze“ ráčil Sv. Otec Pius XI. dne 3. června r. 1932 nejmilostivěji schváliti a potvrditi.

Bez vašich zásluh, jen ve svém neskonalém milosrdenství, vyvolil si vás, milované Sestry, sám Pán Ježíš za své chudé, čisté a poslušné nevěsty. V nejkrásnějším okamžiku svého života zaslechla každá ve svém srdci jeho božský hlas: „Chceš-li vejíti do života (věčného), zachovávej přikázání! *Chceš-li dokonalou býti, . .*

pojď a následuj Mne!“ (Mat. XIX., 17, 21.) A vy jste opustily své rodiče, sourozence, svůj domov, zkrátka vše, abyste, kráčejíce ve šlépějích božského Spasitele, mohly jemu odevzdati v hodině smrti duši nejkrásnější, nejdokonalejší!

V těchto posvátných pravidlech, konstitucích, potvrzených samým Náměstkem Krista Pána na zemi, dostává se vám nyní, milované Sestry, bezpečného návodu k dosažení tohoto vznešeného cíle.

Nuž, chopte se svého drahocenného pokladu, této knížečky, čítejte v ní bedlivě, ano, rozjímejte jednotlivé body, z nichž není žádný tak malicherným, aby směl býti překročen; neboť: „Kdo pokládá maličkosti za nic, pomalu zhyne.“ (Sir. XIX., 1.)

Po celá desíletí sleduji se živým zájmem duchovní život a působení vaší kongregace, srdci mému tak drahé, jejíž nadšené dcery horlivě působí i ve Spojených Státech severoamerických, jak jsem

se u příležitosti světového kongresu v Chicagu r. 1926 sám přesvědčil. Zlatými písmeny zůstane pak v dějinách vaší milé kongregace navždy zaznamenáno jméno nynější úctyhodné generální představené, M. M. Xaverie Fürgottové, opravdové matky celé kongregace!

Pokud budete svědomitě se řídit těmito posvátnými pravidly, konstitucemi, potud budete, milované Sestry, šťastnými po celý svůj život! Blaho, pokoj, posvátný klid, jaký svět nikdy dáti nemůže, rozhostí se v srdcích vašich nejen v dobách příjemných, ale i v době zkoušky. Až pak duše vaše odloučena od těla, stane v hodince vaší smrti před svým nebeským Ženichem, ale i věčným Soudcem, Ježíšem Kristem, zaslechne, byla-li podle těchto konstitucí živa, láskyplná slova: „Pojď, požehnaná Otce mého, vládni královstvím, připraveným tobě od ustanovení světa!“ (Mat. XXV., 34.)

Abyste pak, drahé Sestry, ve svém dobrém předsevzetí nikdy neumdlévaly,

ba, naopak, denně se snažily býti ctnostnějšími, dokonalejšími, bohumilejšími, z té duše vám žehnám ve jménu + Otce i + Syna i + Ducha svatého. Amen.

V Praze, na Štědrý den, 24. prosince
1. P. 1933.

† Dr. Karel Kašpar,
arcibiskup primas.

N. Ord. 592.

KONSTITUCE

KONGREGACE ŠKOLSKÝCH SESTER

třetího regulovaného řádu sv. Františka s mateřincem

v Praze v arcidiecési pražské.

Č Á S T I.

O podstatě kongregace,
o slibech a způsobu života.

HLAVA I.

ÚČEL KONGREGACE.

1. Všeobecný účel kongregace Školských sester třetího řádu sv. Františka je posvěcování jejích členek zachováváním tří jednoduchých slibů chudoby, čistoty a poslušnosti, řehole třetího regulovaného řádu sv. Františka z Assisi, schválené Svatou Stolicí, a těchto konstitucí.

2. Zvláštní účel je pečovati o blaho duší výchovou a vyučováním mládeže ve školách, pensionátech, pracovnách, si-

rotčincích a jiných podobných ústavách charitativních podle místních a dobových poměrů.

3. Bez svolení Svaté Stolice se nesmí měniti účel kongregace.

4. Kongregace Školských sester třetího regulovaného řádu sv. Františka, kterého její členky nazývají svým „svatým otcem“ a kterého hluboce ctí a vroucně milují jako svého duchovního zakladatele a otce, je pod ochranou nejvyššího Srdce Páně a blahoslavené Panny Marie bez Poskvrny Počaté. Z lásky k nebeské Matce přijímají sestry profesky mimo jméno řeholní ještě jméno „Maria“.

HLAVA II.

ČLENKY KONGREGACE.

5. V kongregaci se členky dělí na sestry učitelky a vychovatelky a na sestry domácí podle toho, jak o nich rozhodne generální představená, aby konaly různé služby buď při vyučování a výchově mládeže nebo při domácích pracích a potřebách. Všem, sestrám učitelkám stejně jako sestrám domácím, se dostává týchž odpustků, výsad a duchovních milostí. Všechny jsou stejně povinny zachovávatí věrně řeholi, konstituce a společnou kázeň.

6. Pokud se týče přednosti, jdou sestry za sebou takto:

- a) generální představená má přednost přede všemi vždy a všude a náleží jí první místo ve všech domech kongregace;
- b) generální rádkyně neboli asistentky v tom pořadí, jak byly zvoleny;
- c) generální sekretářka a prokurátorka;

- d) bývalé generální představené (nejsou-li členkami gener. rady);
- e) místní představené ve svém domě; v jiných domech v tom pořadí, jak skládaly první sliby;
- f) ředitelky probandistek neboli sester profesek s dočasnými sliby;
- g) novicmistrové;
- h) prefektky kandidátek;
- i) sestry učitelky a vychovatelky podle doby, kdy složily první sliby;
- k) sestry domácí v témž pořadí;
- l) novicky učitelky a vychovatelky podle doby, kdy měly obláčku;
- m) novicky domácí v témž pořadí.

7. Visitátorka, ale jen tehdy, koná-li visitaci, má přednost přede všemi sestrami, i před představenou domu, jež vísituje.

8. Členky generální kapituly mají po celou dobu kapituly přednost před sestrami toho místa, v němž se kapitula koná.

HLAVA III.

ŘEHOLNÍ ŠAT.

11

9. Řeholní šat sester, pokud se týče látky a tvaru, je černý oděv, který se skládá z životu se širokými rukávy a skládané sukně, přišité k životu, dále z černého, s ramen něco přes pás splývajícího pláštíku a z černého cingula kolem pasu, jež má po pravém boku tři uzly, které jsou odznakem tří řeholních slibů; po levém boku je na cingulu zavěšen růženec. Čelenka, která zakrývá čelo až po obočí, spodní rouška na hlavě a kolár na krku je z bílého plátna.

10. Svrchní roušku mají sestry černou vlněnou, profesky o nedělích a zasvěcených svátcích, nebo jdou-li z domu, mají roušku z černého hedvábí. Když jdou ke sv. přijímání, mají všechny sestry mimoto stejný, lehký, černý závoj. Rouška i závoj novicek je barvy bílé. Vycházejí-li sestry za chladného počasí z domu, mají všechny stejný černý plášť.

11. Velmi přísně je zakázáno předepsaný řeholní šat nějak měniti nebo upravovati; státi se to smí jen s dovo-
lením Svaté Stolice.

HLAVA IV.

PŘIJETÍ DO KONGREGACE.

§ 1. Přijetí kandidátek.

15

12. Do kongregace lze přijmouti každou katoličku, které nebrání zákonitá překážka, kterou vede pravý úmysl a která je s to nésti břímě života v kongregaci.

13. Právo přijmouti žadatelku do kandidatury má generální představená, když o ní nabyla důkladných informací od místního biskupa nebo faráře nebo jiného kněze.

14. Školské sestry třetího regulovaného řádu sv. Františka mají míti kromě vlastností, jež žádá kanonické právo, tyto tělesné i duševní vlastnosti:

a) lásku a náklonnost k řeholnímu životu vůbec a k povolání školské sestry zvláště; dále veselou mysl, ochotnou poslušnost, mírnou a pro společný život zřejmě se hodící povahu;

- b) potřebné schopnosti nebo-li duševní vlohy, aby se podle potřeby mohly důkladně vzdělati. U těch, které chtějí býti přijaty za domácí sestry, budiž přihlíženo k tomu, zda jsou pracovitě, jsou-li pokorné mysli, způsobilé k vedení domácnosti a mají-li pevné zdraví;
- c) úplnou ochotu jíti na to neb ono místo a zastávati ten neb onen úřad, jak to žádá poslušnost;
- d) pevné tělesné i duševní zdraví. Žadatelka tudíž nesmí býti zatížena žádnou dědičnou nemocí, ani pocházeti z rodiny, ve které se nemoc ta vyskytuje. Má býti také slušného zevnějšku a bez jakékoli nápadné tělesné vady.

15. Žadatelka nechť předloží křestní a biřmovací list, a není-li plnoletá, písemné svolení rodičů nebo poručníka, doporučení duchovního, lékařské vysvědčení a doklad, že je svobodna, leč by to bylo jinak naprosto jisté.

16. Jde-li o přijetí těch, které již byly v kandidatuře nebo noviciátě jiného

řádu, žádá se mimo to písemné, přísahou potvrzené svědectví od vrchní představené onoho řádu s udáním důvodu, proč byly propuštěny nebo zda odešly dobrovolně. Představené a všechny ostatní, které ty informace přijaly, jsou přísně zavázány zachovati tajemství o tom, co se z něho dověděly, a o osobách, které je zaslaly.

17. Kandidátka je povinna podati o tom všem upřímnou zprávu. Generální představená nechť hledí o tom všem nabýti úplné jistoty a nechť prosí za dar osvětlení Duchem svatým, aby se nezmýlila při přijímání kandidátek.

18. Zkouška, jíž se žadatelka podrobuje, má míti ten účel, aby se zjistilo, jaký je její duch a smýšlení, žádá-li si vstoupit s čistým úmyslem nebo pouze proto, aby byla zaopatřena. Budiž přihlíženo k tomu, zda chce odumřítí světu a sobě, zda miluje modlitbu, práci a sebezapírání; budiž podrobena zkoušce její pokora, skromnost, prostomyslnost, poslušnost, šlechetnost a obětavost.

§ 2. Kandidatura.

19. Vrchní péče o kandidátky je svěřena prefektce, která má míti vlastnosti dobré novicmistrové, bdíti nad nimi s mateřskou láskou a péčí, ke všemu jim dávati dobrý návod a navykati je řeholní kázni, uctivému a jemnému chování a konečně svědomitému plnění povinností.

20. Denní pořádek a povinnosti kandidátek jsou stanoveny zvláštními pravidly.

21. Kandidátky mají černý oděv s pláštěm, splývajícím s ramenou, na hlavě pak roušku. Jdou-li z domu, mají jednoduchý klobouk.

22. Denní modlitby konají, pokud lze, společně; každý den mají půl hodiny rozjímání, denně zpytují svědomí, týdně chodí k sv. zpovědi, a často, chtějí-li denně, přistupují k sv. přijímání. Třikrát za týden mají hodinu společné vyučování. Učí se katechismu, liturgice, biblické dějepřavě a způsobu, jak konati

zvláštní zpytování svědomí. Jsou poučovány, jak mají přijímati sv. svátosti, aby z nich měly užitek, jak denně s prospěchem obcovati oběti mše svaté, jak poslouchati slovo Boží, jak pamatovati na přítomnost Boží a všímati si vnitřních vnutnutí.

23. Kandidátky mají upřímně a prostě oznámiti prefektce, co jim chybí nebo snad škodí. Se sestrami, s chovankami nebo spolu nemějtež zvláštního přátelství ani tajného obcování. Také je kandidátkám zakázáno stýkati se bez dovolení prefektky s příbuznými a s cizími osobami. Dopisy a všechny zásilky, jež odesílají nebo dostávají, prohlíží prefektkka, která má právo je z dobrých důvodů zadržeti.

24. Kandidatura má trvati celých šest měsíců. Generální představená může tuto dobu prodloužiti, ne však déle než o šest měsíců; potom však má býti kandidátka buď oblečena nebo propuštěna.

25. Kandidátky mají svou zkušební

dobu ztráviti v domě noviciátu, ale odděleně od novicек. Generální představená je však může poslati do jiného domu, ve kterém se řeholní kázeň zachovává přesně podle stanov a kde je zvláště vede zkušená řeholnice.

26. Prefektká kandidátek má na konci každého měsíce generální představené podati písemnou zprávu o jejich povaze, nadání, vlastnostech nebo chybách.

27. Ukáže-li se, že kandidátka nemá vlastností, které jsou nutné k dosažení zvláštního účelu kongregace, nebo že nemá povolání, nechť ji generální představená propustí ještě před uplynutím kandidatury; ať se však při tom řídí zákonem lásky.

28. Nežli kandidátky započnou noviciát, ať konají aspoň po celých osm dní duchovní cvičení; a uzná-li zpovědník za dobré, ať vykonají generální zpověď z předešlého života.

29. Generální představená nechť zpraví místního biskupa aspoň dva měsí-

ce před přijetím kandidátky do noviciátu o její obláčce, aby buď sám nebo svým zástupcem aspoň třicet dní před obláčkou vyzvěděl, nebyla-li kandidátka donucena nebo svedena a zda ví, co činí. Když o jejím zbožném přání není pochybnosti, může býti přijata do noviciátu. Totéž se musí státi, nežli je novicka připuštěna k prvním dočasným slibům a sestra profeska k slibům doživotním.

30. Kandidátky nemohou nic požadovati za cokoliv, co vykonaly pro kongregaci, kdyby se snad z jakékoli příčiny stalo, že vystoupí z řádu, nebo kdyby je představená propustila. Kandidátce však, jež z jakékoli příčiny odchází z kongregace, se má vrátiti vše, co do ní přinesla, a to v tom stavu, v jakém to právě jest.

§ 3. Věno.

31. Kandidátky mají do kongregace přinést věno, jak je stanovila generální kapitula.

32. Generální představená může, při čemž její rádkyně mají rozhodující hlas, buď docela nebo částečně prominouti předeepsané věno těm kandidátkám, které, ačkoli jsou nemajetné, se mohou vyká- zati diplomem, nebo mají takové schop- nosti, že kongregace má naprostou na- ději, že z jejich práce bude míti větší prospěch. Kromě těchto případů nelze ani docela ani částečně prominouti pře- depsané věno bez dovolení Svaté Stolicе.

53 33⁵² Věno má býti kongregaci vypla- ceno před obláčkou nebo se má alespoň právoplatnou úřední listinou zajistiti, že bude vyplaceno.

34. Po prvních slibech řeholnice ulo- ží generální představená věno v jistých, dovolených a výnosných úpisech, při čemž její rada má rozhodující hlas, za souhla- su místního biskupa, jehož svolení je rov- něž třeba k jakékoliv změně, pokud se týče uložení věna.

35. Je naprosto zakázáno užítí ho ja- kýmkoli způsobem před úmrtím sestry,

ba ani ne ke stavbě domu nebo k umoře-
ní dluhu.

36. Věna budtež spravována opatrně
a správně za vedení generální představe-
né v domě, ve kterém má vlastní sídlo.

37. Věno se neodvolatelně stává ma-
jetkem kongregace úmrtím řeholnice,
i když měla jen dočasné sliby.

38. Místnímu biskupovi třeba vydati
počet ze správy jmění, které tvoří věna,
při kanonické visitaci, ba i častěji, uzná-li
to biskup za nutné.

§ 4. Noviciát.

39. Právo přijímati do noviciátu ná-
leží generální představené, při čemž její
rada má rozhodující hlas; pokud lze, má
se dotázati i těch sester, které kandidát-
ku znají.

^{ny} 40. Generální představená má pečli-
vě zjistiti, zda je kandidátka prosta pře-
kážek jak všeobecného, tak zvláštního
práva.

41. Neplatně se do noviciátu přijímají ty,

- a) které odpadly od katolické víry a přestoupily k sektě nekatolické;
- b) které nemají věku, jenž se pro noviciát žádá, t. j. patnáct let;
- c) které do kongregace vstupují z donucení, z velkého strachu nebo jsou svedeny lstí a které přijímá představená za týchž okolností;
- d) manželka, dokud trvá její manželství;
- e) které jsou nebo byly vázány řeholními sliby;
- f) kterým hrozí trest pro těžký přečin, z něhož byly nebo mohou býti obžalovány.

42. Nedovoleně, ale platně jsou přijaty:

- a) které jsou zadluženy a nejsou s to dluh zaplatiti;
- b) které jsou povinny skládati účty nebo jsou zapleteny do jiných světských záležitostí, z nichž by se kongregace mohla obávat sporů a nepříjemností;

- c) dcery, jež mají povinnost podporovati rodiče, t. j. otce a matku, děda a babičku, kteří jsou ve velké nouzi, a ony, jež se musí starati o výživu a výchovu dětí;
- d) které náleží k některému východnímu obřadu a ještě nedostaly písemného dovolení od posvátné kongregace pro východní církvev.

§ 43. Od zmíněných překážek, na nichž závisí buď platné nebo dovolené přijetí do noviciátu, uděluje dispens jediné Svátá Stolicé.

§ 44. Žadatelky, které již byly v kandidatuře nebo noviciátě jiné řehole, které jsou nemanželského původu a nebyly později legitimovány, kterým je přes třicet, ale ještě ne přes čtyřicet let, mají-li ovšem ostatní žádoucí vlastnosti, může generální představená jen zřídka a z rozumných důvodů přijmouti do noviciátu, přičemž její rádkyně mají rozhodující hlas.

45. Vše, co si kandidátka přinese do noviciátu, nechť se přesně zapíše do kni-

hy k tomu účelu určené, ona pak nechť ten seznam podepíše.

46. Noviciát nelze zříditi ani přenést do jiného domu kongregace bez rozhodujícího hlasování generální rady a bez písemného dovolení Svaté Stolice.

47. Noviciát budiž zřízen v domě, ve kterém je dokonalá a řádná řeholní kázeň; generální představená dávej do noviciátního domu jen ty řeholnice, které se snaží vzorně zachovávat řeholní kázeň.

48. Noviciát začíná obláčkou a končí o půlnoci výročního dne obláčky a přijetí do noviciátu.

49. Noviciát se má konati ve vlastním domě noviciátním po dovršeném alespoň 15. roce věku; trvá nepřetržitě po celý rok. Toho je naprosto třeba, aby byl platný.

50. Noviciát se přeruší, takže je třeba jej znovu začít a dokonati, odejde-li novicka, propuštěná generální představenou, z domu nebo opustí-li klášter bez jejího dovolení s úmyslem, že se již ne-

vrátí, anebo je-li z jakéhokoli důvodu, i s dovolením představené, mimo dům, i kdyby měla úmysl, že se navrátí, přes třicet dní, ať už bezprostředně po sobě následujících nebo ne.

§ 51. Je-li novicka mimo klášter přes patnáct dní, ne však přes třicet, i přerušovaných s dovolením představené nebo okolnostmi jsouc přinucena, trvající přitom v poslušnosti k představené, je k platnosti noviciátu nutné, ale dostačí, doplniti počet dní takto ztrávených; není-li to více než 15 dní, může generální představená naříditi, aby byly doplněny, ale k platnosti noviciátu toho není třeba.

§ 52. Generální představená ať nedává dovolení k pobytu mimo noviciát leč z rozumných a závažných důvodů.

53. Noviciát budiž, pokud možno, od oné části domu, ve které přebývají profesky, tak oddělen, aby se novicky bez zvláštního důvodu a bez dovolení představené nebo novicmistrové nestýkaly s profeskami ani profesky s novickami

leč v kostele, refektáři a tam, kde konají společné práce.

54. Kromě novicmistrové a její pomocnice ať v noviciátě nebydlí jiné profesky; nikomu pak, vyjímajíc představené a visitátorky, není dovoleno vstoupiti do této části domu bez svolení představené nebo novicmistrové.

55. Účelem ročního noviciátu musí býti, aby se za vedení novicmistrové novicky studiem obeznámily s řeholí a konstitucemi, aby se naučily zbožnému rozjímání a vytrvalé modlitbě, aby si osvojily vše, co se týče slibů a ctností, majíce na mysli neustále příklad našeho svatého otce Františka, aby se vhodně cvičily v tom, jak vykořeniti zárodky nepravostí, jak míti na uzdě hnutí mysli a jak nabýti ctností. V té příčině nechť novicmistrová pranic nezanedbá: ať zkouší novicky pokřováním, ne tak z trestu za viny, jako spíše aby je cvičila ve ctnosti, a ať je opatrně a mírně nabádá k tomu, aby se zhostily chyb.

§ 56. Novicky nechť jsou pečlivě poučovány o pravdách křesťanské víry ve zvláštních přednáškách, konaných aspoň jednou týdně. Po dobu kandidatury a noviciátu ať si zopakují pravdy křesťanské víry a naučí se jim tak dokonale, aby je každá uměla nejen nazpaměť, nýbrž aby je dovedla též správně vyložit; ať nejsou ke slibům připuštěny bez jejich dostatečné znalosti a bez předchozí zkoušky.

§ 57. Po dobu noviciátu nebudtež novickám nijak svěřovány zevnější řádové úřady; ani se nemají věnovati pravidelnému studiu literatury, věd nebo umění. V noviciátním domě smějí novicky zastávat domácí úřady jen potud, pokud jim nebrání v konání stanovených cvičení noviciátních, nikdy však jako vedoucí oficiálky.

§ 59.*) Pro větší sebranost myslí ať se novicky vystříhají příliš častých návštěv sourozenců a příbuzných i neúčinného písemného styku s nimi; v té věci nechť

*) V originále není odstavec 58.

se však řídí rozumným rozhodnutím představené nebo novicmistrové.

z 60. Jestliže se novicka v době noviciátu jakýmkoli způsobem zřekne svého jmění nebo je zatíží, zřeknutí a zatížení to je nejen nedovolené, nýbrž i právně neplatné.

z 61. Pokud se týče správy jmění a závěti, budiž zachováno, co se předpisuje v hlavě o chudobě.

62. Je-li novicka po ukončení noviciátu uznána za schopnou, budiž připuštěna ke slibům, jinak budiž propuštěna; je-li pochybnost, zda se hodí, může jí generální představená prodloužiti zkušební dobu, ne však přes šest měsíců.

z 63. Novicka může z kongregace dobrovolně odejít, nebo jí může generální představená z jakékoli náležité příčiny propustiti, aniž je povinna jí oznámiti, proč byla propuštěna.

64. Není-li při vstupu do kandidatury nebo do noviciátu výslovnou smlouvou mezi představenou a novickou nebo

jejími rodiči nebo poručníkem zajištěno, že budou platiti za její výživu a řeholní šat, nelze za výlohy v noviciátě nebo kandidatuře nic požadovati.

6 65. Novicky jsou účastny všech výsad a duchovních milostí, které jsou řádu uděleny; a zemrou-li, mají právo na táž suffragia, která jsou předeepsána za profesky.

66. Je-li nebezpečí, že novicka zemře, může býti pro útěchu své duše připuštěna generální představenou nebo představenou noviciátního domu a jejich zástupkyní k slibům podle konstitucí, ačkoliv jí ještě nevypršela doba noviciátu, podle obvyklé profesní formule bez jakéhokoliv určení doby.

67. Novicka, která takto složí sliby, stává se účastnou všech odpustků, suffragií a milostí, jichž se dostává skutečným sestrám profeskám, jež umírají v kongregaci; a uděluje se jí úplné odpuštění a prominutí jejích vin na způsob jubilea; tato profes však nemá žádných právních následků.

68. Proto je novicka, jestliže se uzdraví, v témž právním postavení, jako kdyby nebyla složila sliby; může se tedy, chce-li, vrátiti do světa a představené ji mohou též propustiti. Musí dodržeti celou dobu noviciátu, a vytrvá-li, musí po uplynutí noviciátu znovu skládati sliby.

69. Alespoň dva měsíce před ukončením noviciátu nechť generální představená o tom zpraví místního biskupa, jak bylo řečeno v odstavci 29.

70. Novicka nechť před sliby vykoná duchovní cvičení alespoň po celých osm dní.

71. Předpisy předcházejících odstavců platí také pro domácí sestry; avšak noviciát pro učitelky a vychovatelky neplatí pro sestry domácí a naopak.

§ 5. Sliby.

72. Sliby, které se v kongregaci skládají, jsou tři jednoduché sliby chudoby, čistoty a poslušnosti.

73. Nejprve se sliby skládají po tři roky, a každý rok se obnovují, načež se skládají na tři roky a potom doživotně. Generální představená nemůže však dobu dočasných slibů prodloužiti přes šest let.

74. Právo připouštěti ke slibům náleží generální představené; při tom její rádkyně mají rozhodující hlas, jde-li o první dočasné sliby; jde-li však o další obnovení slibů a o připuštění k doživotním slibům, mají hlas poradný; v obou případech má se generální představená, pokud lze, dotázati též sester onoho domu, v němž novicka nebo profeska žila.

75. Aby sliby byly platné, se vyžaduje, aby:

- a) ta, která je má skládati, měla zákonný věk, totiž plných 16 let věku, jde-li o první dočasné sliby, a 21 let, rovněž plných, jde-li o sliby doživotní;
- b) aby ji ke slibům připustila generální představená, jak žádá odstavec 74.;
- c) aby předcházel platný noviciát, pokud se týče dočasných slibů, a plných

šest let, pokud se týče slibů doživotních;

- d) aby sliby byly skládány bez donucení nebo těžkého strachu nebo lsti;
- e) aby profes byla výslovná;
- f) aby profes přijímala generální představená sama nebo její delegátka.

76. Při skládání slibů ať dočasných nebo doživotních budiž zachován obřad schválený Svatou Stolicí pro řehole řádu sv. Františka se sliby jednoduchými.

77. Formule slibů zní takto:

„Já sestra N. N. slibuji a připovídám Bohu všemohoucímu, blahoslavené Marii vždy Panně, svatému otci našemu Františku, všem svatým a vám, velebná matko, generální představená, (nebo zplnomocněná zástupkyně velebné matky), na rok (nebo na tři roky, nebo na dobu celého života), že budu zachovávat řeholi třetího řádu svatého Františka, schválenou svatým Otcem Piem XI., žíti v poslušnosti, v chudobě a čis-

totě, podle konstitucí naší kongregace, apoštolskou Stolicí schválených.

Na dotvrzení toho jsem tuto listinu vlastnoručně podepsala ve svátek . .
dne měsíce roku .
N. N.“

78. Profesní formule, podepsaná i tou sestrou, před kterou byla profese vykonána, se uloží v archivu kongregace.

79. Po uplynutí doby, na kterou byly sliby složeny, ať sestry ihned obnoví sliby nebo složí sliby doživotní.

80. Ze zbožnosti nechť všechny sestry profesky obnovují sv. sliby každoročně na konci duchovních cvičení. Soukromě pak ať to činí co nejčastěji, děkující upřímně Pánu Bohu za neocenitelný dar řeholního povolání.

81. Sestry s dočasnými sliby mají též výsady, odpustky a duchovní milosti, jichž jsou účastny sestry se sliby doživotními, a zemrou-li, mají právo na táž suffragia; nemají však volebního práva aktivního ani pasivního.

82. Když sestra vyjde z noviciátu, ať se nedomnívá, že již může žít volněji a být na sebe méně pozorná. Neboť by brzy pozbyla sebranosti mysli a upadla by do vlažnosti, jež obyčejně mívá v zá-pětí ztrátu řeholního povolání; ale má si být vědoma, že je povinna zachovávat řeholi a konstituce tak jako profesky s do-životními sliby, a tak se stane, že bude víc a více prospívati ve ctnosti.

83. Před skládáním doživotních sli-bů mají sestry ztráviti aspoň půl roku v sídle generální představené, aby se za vedení ředitelky probandistek věnovaly téměř týmž duchovním cvičením jako v kanonickém noviciátě.

84. Generální představená připustí sestru k doživotním slibům jen po bedli-vé úvaze a po porovnání všech došlých informací, podle odstavce 74.

85. Po prvních slibech ať jsou sestry generální představené, které vždy náleží určovati první disposici, na pokyn po-slušny, ať ji ctí jako společnou matku a

necht' jí píší aspoň jednou za rok, aby jí tak daly najevo dětinnou lásku a vděčnost.

86. Dispensovati od slibů jak dočasných, tak doživotních je vyhrazeno Svaté Stolicí, vyjímajíc případ zákonitého propuštění sestry profesky se sliby dočasnými.

O SLIBU A CTNOSTI CHUDOBY.

87. Jednoduchým slibem chudoby se sestry zřikají práva bez dovolení zákonných představených dovoleně rozhodovati o jakékoli věci, která má nějakou hmotnou cenu.

88. Každá sestra profeska podržuje vlastnictví svého jmění a schopnost nabýti jiného jmění; ba, sestře profesce není ani dovoleno zřici se bez náhrady právní úmluvou mezi živými vlastnictví svého jmění.

89. Nežli novicka složí první dočasné sliby, má správu svého jmění svěřiti komu chce, i kongregaci, a to na celou dobu, po kterou bude vázána jednoduchými sliby, a svobodně rozhodnouti o jeho užívání a výtěžku. Nebylo-li učiněno toto zřeknutí a rozhodnutí, poněvadž neměla žádného jmění, později ho však nabude, nebo učinila-li je a nabude-li pak jakýmkoli způsobem jiného

jmění, budiž učiněno nebo znovu opakováno, i když již složila první jednoduché sliby.

90. Toto postoupení správy nebo ustanovení může sestra profeska změnit, ne sice podle své libosti, nýbrž s dovolením generální představené, jestliže se změna, alespoň v případě, kdy jde o značnou část jmění, neděje ve prospěch kongregace; v tom případě je nutné svolení Svaté Stolice; postoupení a ustanovení to pozbývá platnosti, jestliže sestra vystoupí z kongregace.

91. Kromě toho učiní novicka, nežli složí první dočasné sliby, svobodně závěť o jmění, jež toho času má nebo jehož snad nabude; po slibech však nesmí tuto závěť měnit bez svolení Svaté Stolice nebo v případě nutnosti, kdy čas nedovoluje na ni se obrátiti, bez svolení generální představené, nebo nelze-li se ani na ni obrátiti, místní představené. O věně a úrocích z něho nemohou sestry nijak rozhodovati.

92. Čehokoli sestry, ať podřízené nebo představené, po složení slibů svou prací nebo jako členky kongregace za své služby nebo příležitostně nabývají, z toho si nemohou nic přivlastniti nebo podržeti, nýbrž mají to odevzdati k společnému majetku ve prospěch domu nebo kongregace.

93. Sestrám se nezapovídá platně jednati ve věcech vlastnického práva podle předpisů státních zákonů, ale je k tomu třeba svolení generální představené nebo v případě nutnosti představené místní.

94. Všechny přesně zachovávejte společný život, i v těch věcech, které se týkají stravy, oděvu a nábytku. Je však záhodno, aby každá sestra měla svoje šatstvo a prádlo uložené v pečlivé úschově, ale oddělené, a tak aby je též dostávala.

95. Čehokoli sestry užívají, nechť je přiměřeno chudobě; proto nemějtež nic zbytečného, nic, co by bylo známkou

přepychu v nábytku, ve stravě, v šatstvu, na cestách a v jiných podobných věcech.

96. Jsou-li sestry přeloženy do jiných domů, ať s sebou neberou věci, které jsou určeny kurcitému oboru nebo zaměstnání.

97. Čeho je sestrám nezbytně třeba, ať jim to představená poskytne ráda a s láskou opravdu mateřskou a ať pečuje o všechny jejich potřeby. Sestry pak, které něčeho potřebují, ať o to představenou pokorně požádají.

98. Bez dovolení představené není dovoleno dáti nebo zapůjčiti něco osobám cizím nebo od nich, ani ne od rodičů, známých nebo žákyň něco požadovati nebo přijímati k užitku vlastnímu nebo někoho jiného. Představená pak ať k tomu nedává dovolení leč s podmínkou, že to případně klášteru.

99. Taktéž není dovoleno dáti nebo zapůjčiti jiným něco, co náleží kongregaci, nebo přijímati něco pro sebe a s tím volně nakládati, nebo jakkoli to zciziti a poškoditi.

100. Není dovoleno míti u sebe nebo u jiných peníze nebo cokoli jiného.

101. Sestry nechť jsou pamětlivy svého povolání a nezapomínají, že ctnost chudoby záleží především ve vnitřním odloučení; ať se proto snaží den ze dne víc a více odpoutávati svou mysl od pozemských věcí, trpělivě a statečně snášeti různé nedostatky v duchu chudoby podle vzoru sv. otce Františka.

102. Generální představená je povinna pečovati o to, aby jak představené, tak podřízené sestry zachovávaly slib chudoby a pěstovaly její ctnost, a odstraniti všechny nepřístojnosti, zejména za kanonické visitace.

HLAVA VI.

O SLIBU A CTNOSTI SV. ČISTOTY.

103. Slibem čistoty se sestry zavazují zachovávat svobodný stav, a mimoto z nového závazku, to jest samým slibem, vystříhati se jakéhokoli činu vnitřního nebo vnějšího, který se přičí čistotě.

104. Nechť si sestry jsou vědomy, že čistotu nosí v křehkých nádobách, a proto ať milují samotu, ať se snaží o skromnost, zejména očí, o pokoru a sebezapírání; ať se vystříhají nebezpečné četby, ba i veškeré četby světské, leč by to bylo nutné, a to ještě s dovolením představené.

105. Pečlivě ať se varují, aby snad slovy nebo skutky neprojevovaly něco, co prozrazuje příliš lidské náklonnosti; této zdrženlivosti je tím více třeba ve styku s dětmi a dívkami, které jsou svěřeny jejich péči, se kterými si nesmějí dovoliti nižádné důvěrnosti.

106. Vystříhati se této důvěrnosti je

zvláště třeba ve styku s osobami druhého pohlaví, i když jejich ctnost je náležitě osvědčena. Sestry ať nic nekonají, co by u světských lidí mohlo vzbuditi pohoršení nebo alespoň podezření.

107. Aby si všemožně zachovaly ctnost čistoty, ať bdí sestry nad svými myšlenkami, ať krotí své tělo, ať se neustále zabývají nějakou dobrou nebo užitečnou prací; ať se modlí a často přijímají svaté svátosti a se zbožnou myslí nechť pěstují pobožnost k nejsvětějšímu Srdci Páně, k Neposkvrněné Panně Marii a k sv. otci Františku.

HLAVA VII.

O SLIBU A CTNOSTI POSLUŠNOSTI.

108. Slibem poslušnosti se sestry zavazují poslouchati řádných představených v těch věcech, které se přímo nebo nepřímo vztahují na zachovávání slibů, řehole a konstitucí.

109. Pro slib poslušnosti jsou povinny poslechnouti, nařizuje-li zákonitá představená něco výslovně ze svaté poslušnosti (*in virtute sanctae obedientiae*) nebo formálním příkazem podle konstitucí.

110. Představené nechť rozkazují „ze svaté poslušnosti“ jen zřídka, opatrně a rozumně, a to jen z důležité příčiny. Doporučuje se pak, aby takový formální rozkaz daly písemně nebo alespoň před dvěma svědky. Místní představené, zvláště v malých domech, nedávejte takových rozkazů, leč by to potřeba nutně kázala.

111. Ctnost poslušnosti vyžaduje, aby sestry zachovávaly i jiná nařízení před-

stavených a ustanovení řehole a konstituce, a to se vši prostotou a radostnou myslí, bez reptání a odmlouvání, raději z lásky ke Kristu Pánu než ze strachu, i když to, co se přikazuje, je obtížné a smyslůsti odporné, následující tak příklad toho, jemuž zasvětili svou bytost a svůj život.

112. V každé představené nechť vidí zástupkyni Pána našeho Ježíše Krista; ať u nich nehledí na jejich vlastnosti, ale ať v nich vidí Boha, jehož zastupují. Proto mají sestry vykonati rozkazy nejen zevně, nýbrž mají se též snažiti, aby i ve svém nitru, pokud je to možno, souhlasily s vůlí představené.

113. Ba, ať jsou stejně poslušny i těch sester, které z rozkazu představené nebo autoritou od ní přijatou a jejím jménem něco přikazují mocí svého úřadu.

114. Ať se sestry vystříhají nakloniti přímo nebo nepřímo představenou k tomu, aby splnila, co si samy přejí.

115. Kdyby se některá sestra domnívala, že jí bylo přikázáno něco, co je

mravně nemožné nebo škodlivé, ať to uctivě a pokorně vyloží představené a potom ať trpělivě a odevzdaně přijme, co o tom rozhodne.

116. Odepře-li představená něco sestře, nemá jíti k jiné představené, aniž jí oznámí, že jí to již bylo odepřeno.

HLAVA VIII.

O SV. ZPOVĚDI A SV. PŘIJÍMÁNÍ.

117. Představené ať dbají, aby se všechny sestry zpovídaly jednou za týden.

118. Každý dům ať má řádného zpovědníka, leda že by snad pro značný počet sester nebo z jiného náležitého důvodu bylo třeba dvou nebo více zpovědníků.

119. Kdyby si některá sestra pro klid své duše a k lepšímu pokroku na cestě k Bohu žádala zvláštního zpovědníka nebo duchovního vůdce, nechť se obrátí na diecesánního biskupa a podřídí se jeho rozhodnutí.

120. Nejméně čtyřikrát do roka ať do zmíněných domů přijde zpovědník mimořádný, k němuž mají jíti všechny sestry, i novicky, aby od něho přijaly alespoň požehnání.

121. Místní biskupové nechť ustanoví pro jednotlivé domy několik kněží, k nimž by se sestry ve zvláštních případech

mohly snadno obrátiti, aby se jim vyzpovídaly, aniž by musily v každém tom případě o to požádati místního biskupa.

122. Žádá-li si sestra některého ze zpovědníků, zmíněných v odstavci 120. a 121., nebo jde-li k němu, nesmí žádná představená ani sama ani skrze jiné, přímo nebo nepřímo, pátrati po důvodu té žádosti, jí slovy nebo skutky odporovati nebo jakkoli dáti najevo, že to nevidí ráda.

123. Jde-li sestra nebo novicka pro klid svého svědomí ke zpovědníku, který má od místního biskupa aprobaci pro ženy, je zpověď, vykonaná v kterémkoli kostele nebo kapli, i poloveřejné, nebo na jiném místě řádně určeném pro zpovídání žen nebo řeholnic, platná a dovolená; a představená to nesmí zakázati nebo po tom pátrati, ani nepřímo, a řeholnice nejsou povinny zpraviti o tom představenou.

124. V těžké nemoci, i když nehrozí nebezpečí smrti, je všem sestrám, ať jsou

kdekoli, mateřskou péčí církve svaté dovoleno, že si smějí dáti zavolati kteréhokoli kněze, který má aprobaci pro zpovídaní žen, i když není pro sestry ustanoven, aby se mu vyzpovídaly, kolikrát chtějí, pokud těžká nemoc trvá; a představená jim to nesmí ani přímo ani nepřímou zakázati. V nebezpečí smrti se smějí dokonce zpovídati u kteréhokoli kněze, i neaprobovaného.

125. Důkladné přípravě na svátost pokání budiž věnována náležitá péče. Vyznání hříchů budiž vždy dokonale upřímné, zřetelné, ale stručné. Ve zpovědníku ctěte samého Ježíše Krista. Mimo zpověď není sestře dovoleno rozmlouvat se zpovědníkem, leč s výslovným dovolením představené. Jde-li o prodloužení doby řádného zpovědníka v jeho úřadě, mají všechny sestry, domácí stejně jako učitelky, i s jednoduchými sliby, právo o tom hlasovati.

126. Jako se představená nesmí vměšovati do záležitostí, týkajících se svědo-

mí sester, tak ať se ani zpovědník nemíchá do vnitřní nebo vnější správy domu.

127. K sv. přijímání mohou sestry přistupovati často, ba i denně. Kdyby však řeholnice od poslední sv. zpovědi dala řeholní rodině vážné pohoršení nebo se zjevně dopustila těžkého provinění, může jí představená zakázati sv. přijímání, dokud se znovu nevyzpovídá.

128. Všechny sestry se důstojně, pokud je to člověku možné, připravujte na sv. přijímání a vždycky vzdávejte svátostnému Spasiteli náležitě díky, častěji přes den, zvláště při návštěvách Nejsvětější Svátosti, a v těch dnech, o nichž jdou k sv. přijímání.

129. Všem představeným je přísně zakázáno jakkoli naváděti podřízené řeholnice nebo novicky, aby jim vyjevovaly své svědomí. Sestrám se však nezakazuje, aby představené dobrovolně a z vlastního popudu své nitro vyjevovaly.

HLAVA IX.

O HODINKÁCH A DUCHOVNÍCH CVIČENÍCH.

§ 1. O modlitbě.

130. Ranní a večerní modlitby se konají každodenně nahlas a společně. Mimo to věnují sestry ráno půl hodiny vnitřní modlitbě (rozjímání). Aby ji konaly snáze a s užitkem, předčítají se hlavní body rozjímání již předcházejícího dne večer.

131. Všechny sestry jsou povinny pomodliti se každý den malé hodinky mariánské, a to, pokud místní poměry dovolují, vždy společně. Z rozumného důvodu se mohou domácí sestry s dovolením představené pomodliti místo mariánských hodinek dvanáct Otčenášů za matutinum (jitřní) a laudy (chvály) a pět Otčenášů za každou jinou hóru.

132. Přes den věnuje každá sestra půl hodiny duchovnímu čtení, pro něž

se nejlépe hodí životy svatých osob řeholních, výklady katechismu, asketické knihy, od představených určené a církevně schválené, řehole a konstituce kongregace.

133. Sestry jsou, pokud možno, denně přítomny nejsvětější oběti mše svaté, z níž načerpají síly k oběti vlastního života. V neděle pak a svátky zúčastní se, pokud možno, i odpoledních služeb Božích.

134. Mají-li sestry v domě svátostného Spasitele, navštěvují ho denně, jinak podle možnosti.

135. K soukromé denní pobožnosti se sestrám doporučuje modlitba sv. růžence a křížová cesta.

136. Sestry mají denně v poledne a večer konati zvláštní zpytování svědomí podle osvědčených návodů, aby poznávaly a odstraňovaly své chyby a jejich příčiny.

137. Před jídlem a po jídle konají všechny společně modlitby podle řím-

ského breviáře (benedictio mensae). Při jídle se čte vhodná duchovní kniha.

138. O suchých dnech ať se sestry modlí na úmysl církve svaté, zejména za ty, kdo budou svěceni na kněze. Se zvláštní však horlivostí se věnujte modlitbě o těch dnech, ve kterých Bůh bývá více urážen, jako na př. ve dni masopustní, a v dobách všeobecných nesnází. Velmi často pamatujte na duše v očistci a oběťte za ně Pánu Bohu modlitby a dobré skutky.

139. Ke společným modlitbám dostavte se vždy všechny sestry na určené místo přesně v ustanovený čas na dané znamení, bez hluku a zbytečných řečí. Při modlitbě vyslovujte slova jasně, stejným hlasem a s náležitými přestávkami. Držením těla dávejte najevo opravdovost a uctivost a při všech obřadech zachovávejte dokonalou jednotu. Způsobila-li některá sestra při modlitbě výtržnost, nechť po modlitbě poprosí za prominutí. Sestra, která se s dovolením představené

nezúčastnila společných modliteb, má je vykonati soukromě, leč by ji byla představená od nich osvobodila.

140. Aby v sobě obnovily ducha povolání, vykonají sestry každoročně osmidení sv. exercicie, a to nejlépe o prázdninách, kdy se k nim mohou snáze shromáždit. Ke konci duchovních cvičení obnoví všechny sestry společně svaté sliby. Nemůže-li některá sestra konati duchovní cvičení s ostatními, postará se představená, aby je vykonala jindy.

141. Aby oživily svou horlivost a se utvrdily v dobrých předsevzetích, oddají se každý měsíc po jeden den sebranosti myslí a duchovní obnově.

142. K prohloubení náboženských vědomostí a zbožnosti užívají jen knih církevně schválených, které doporučí generální představená. Míti u sebe jiné knihy není dovoleno bez dovolení představené.

143. Jednou měsíčně nechť má zpovědník nebo jiný kněz k sestrám konfe-

renci nebo duchovní promluvu. Kromě toho mají sestry v neděli duchovní poučení a opakují si katechismus.

144. Každý dům nechť se postará o to, aby od místního biskupa dostal právo míti kapli a uchovávat v ní Nejsvětější Svátost Oltářní. Sestry se mají snažiti, aby vynikaly vroucí láskou a pobožností k svátostnému Spasiteli a k němu se utíkaly ve svých potřebách s dětinnou důvěrou.

145. Nejsvětější Srdce Páně, jemuž je kongregace zasvěcena, budiž uctíváno a odprošováno zvláště na první pátek a první neděli v měsíci a na svátek Nejsvětějšího Srdce Páně i po celý jeho oktáv. Poněvadž nejblahoslavenější Panna Maria je hlava, matka a ochránkyně kongregace, mají sestry vynikati i v lásce k ní a s radostí světiti její svátky. Se zvláštní okázalostí slaví se však Neuposkvrněné Početí Panny Marie; tuto úctu svému řádu zvláště odkázal sv. otec František. O tom svátku se všechny sestry znova zasvěťí své

nebeské Matce. Úctu a lásku k Neposkvrněnému Početí Panny Marie nechť sestry vštěpují i mládeži sobě svěřené, aby se v tomto tajemství učila ctíti a milovati nevinnost vůbec, zvláště pak svou vlastní. O svátku Jména Panny Marie slaví sestry profesky své jmeniny zároveň se svou Matkou nebeskou.

146. Mimo sv. otce Františka uctívá kongregace jako své patrony sv. archanděla Michaela, sv. Josefa a svaté z řádu sv. Františka, zvláště sv. Kláru, sv. Alžbětu, sv. Andělu z Foligna, sv. krále Ludvíka a sv. Antonína.

HLAVA X.

O UMRTVOVÁNÍ.

§ 1. O sebezapírání.

147. Sebemrtvení a mírná přísnost tělesného života jsou podle učení sv. evangelia a podle příkladu svatých nutné podmínky vpravdě zbožného života. Proto je podstatná vlastnost sester kajícího řádu, aby podle příkladu sv. otce Františka žily tak, jako by byly ukřižovány s Pánem Ježíšem, božským Vykupitelem.

148. S obětavou láskou a v duchu kajícínosti konejte zvláště společná cvičení v umrtvování. Jsou to: tvrdé lůžko, předepsané posty, chudobě přiměřený pokrm, denní pořádek od pěti hodin ráno do devíti hodin večer a ostatní kající cvičení, v kongregaci obvyklá. Je-li některá sestra puzena k přísnějšímu zevnějšímu umrtvování, stačí pro soukromá umrtvování dovolení zpovědníkovo, pro veřejná je však třeba i dovolení představené.

149. Sestry zapírejte především svou vůli a své mínění a buďte hluboce pokorné, uznávající svou hříšnost nejen ve svém nitru, nýbrž přijímající rády také od jiných pokárání a pokořování. Představené pak, nechtějí-li býti vinny cizími hříchy, nechť neopomenou pokárati každou zřejmou chybu a uložiti přiměřené pokání těm, kdo se chyby dopustí. Sestry se pokorně podrobujte uloženým kajícím skutkům, třebaže se domníváte, že jich nezasluhujete.

150. Jiné cvičení v pokoře a sebezáporu je kapitulum (capitulum culparum). Novicky se vyznávají jednou za týden před novicmistrovou, ostatní sestry dvakrát za měsíc veřejně před představenou ze svých zevnějších poklesků proti řeholi a konstitucím, aby jim uložila pokání, které přijmou a vykonají bez odmlouvání.

151. Dopustí-li se některá sestra veřejně těžkého poklesku proti řeholi a konstitucím a ostatním dá pohoršení, nebo z nepozornosti způsobí nějakou škodu, je

slušno a spasitelné, aby to na dostiučnění na sebe požalovala soukromě představené nebo veřejně přede všemi, jak rozhodne představená podle zvláštní povahy sestřiny. Veřejně na sebe žaluje v refektáři, klečíc před představenou. Jednotlivé obžaloby nemají obsahovati více poklesků.

152. V duchu sebezapírání plňte sestry své povinnosti horlivě a přesně, bez stesků, trpělivě a rády. Otevřeně povězte představené svoje potřeby, a nezatajujte jich z nepravé lásky k sebezáporu nebo, co je horší, z pýchy, ze studu nebo z bázně.

§ 2. O postu.

153. Sestry mají zachovávatí církví ustanovené dni zdrželivosti nebo zdrželivosti a újmy nebo jen újmy. Pokud se týče způsobu, jak je zachovávatí, řídí se postním řádem diecése, v níž meškají; diecésní postní řád má býti v každém domě veřejně vyvěšen.

154. Ve dnech církevní újmy je sestrám dovoleno jen jednou za den požívatí masitých pokrmů.

155. Mimo církevní posty je sestrám zachovávatí přísný půst (zdrželivost a újmu) v předvečer Neposkvrněného Početí Panny Marie a svatého otce Františka.

156. Po všechny soboty roku z lásky k blahoslavené Panně Marii požívají sestry masa pouze v poledne, nepřipadne-li na ten den zasvěcený svátek.

157. V náhradu za toto zmírnění nechť se sestry vynasnaží konati jiné kající skutky, zvláště v adventě, v postě, v době od Nanebevstoupení Páně do svátků svatodušních, od svátku Vtisknutí pěti ran do svátku sv. otce Františka a v oktávě dušičkové, ovšem s dovolením představené, která má právo je nejen dovoliti, nýbrž i uložití.

158. Místní představená má právo, je-li toho třeba, dispensovati v jednotlivých případech, ale jen od postu řehol-

ního. Pro delší dobu je zapotřebí souhlasu generální představené.

159. Kromě doby k jídlu ustanovené není sestrám dovoleno něco požívatí leč s dovolením představené.

§ 3. O mlčení a rekreaci.

160. Skutkem projevují sestry nemalé sebezapření mlčením, jímž se cvičí sebe ovládati a přemáhati, uchrání se mnohých poklesků, snáze zachovají pokoj, vzájemnou lásku a sebranost mysli, bez níž není pravého vnitřního života. Za tuto obět jim Bůh v přehojné míře udělí svou milost a pokoj.

161. Hluboké mlčení je sestrám zachovávatí od večerního zpytování svědomí až do ranní modlitby. V ostatní dobu je dovoleno mluvití, kdykoli to vyžaduje úřad a zaměstnání nebo jiná potřeba, ač i tu sestra bude pamětliva, že jí bude klásti počet i z každého neužitečného slova. Při nutných rozmluvách mají ses-

try mluvití hlasem mírným, ne hlučným. Při jídle je dovoleno mluvití po krátkém čtení ve všechny neděle a svátky a v některé dni hlavních prázdnin, jak představená uzná za dobré podle zvyku kongregace.

162. V jednotlivých domech je mimo to ještě dovoleno mluvití v ty dni, které mají větší význam pro celou kongregaci nebo pro ten který dům. Ve dne se smí mluvití ve společné rekreaci po jednu hodinu po obědě a od večere do večerního zpytování svědomí, kromě soboty a svatvečerů zasvěcených svátků a sv. otce Františka.

163. Doba po obědě a večeri jest určena ke společné rekreaci, kterou se mají sestry nejen tělesně i duševně osvěžiti, nýbrž i utvrzovati ve vzájemné lásce. Nezúčastniti se rekreace není žádné sestře dovoleno bez zvláštního dovolení představené. Všechny se jí mají naopak rády zúčastniti a každá nechť se podle svých sil vynasnaží přispěti něčím k spo-

lečné zábavě. Těm, které se nemohou společné rekreace zúčastniti pro zaměstnání, budiž k ní určena jiná doba, ale tak, aby tím ostatní nebyly rušeny. Mimo to může představená k rekreaci určití jedno nedělní odpoledne v měsíci a svátky kongregace. Cizí osoby se rekreace sester nemají zúčastniti.

164. Před rekreací ať sestry obnoví dobrý úmysl a po ní ať upřímně litují chyb, kterých se snad při ní dopustily.

165. V rekreaci zavládej mírná veselost v mezích lásky, slušnosti a zdvořilosti, a sestry při ní zapřádejte hovor též o věcech nábožných a povzbuzujících. Vystříhejte se však rozmluv, ať nedím špatných, ale nevěsty Kristovy nedůstojných, na př. o věcech světských, o svatbách svých příbuzných a jiných.

166. Mlčení třeba přísněji zachovávatí v kostele, sakristii, choru, v ložnicích, na chodbě klauzury a v refektáři.

167. Ve snaze po sebezáporu budou se sestry chrániti v čase mlčení též všeho

hlučného smíchu, směšných posunků atd.

168. Mlčení sester nebudiž plané, nýbrž buď to ustavičná vnitřní rozmluva s božským Spasitelem, a tudíž doba sebranosti myslí.

169. O diskretních záležitostech kongregace nebo domu mají sestry mluvit téměř jen se svými představenými; spolu mohou sestry mluvit z dobré příčiny o věcech kongregace nebo o těch, jež jsou v domě všem známy.

170. V rozmluvě s příbuznými se budou co nejvíce snažiti, aby se vyhnuly řečem o domácích záležitostech. V hovoru s cizími lidmi se vždy budou držeti v mezích, stanovených svým povoláním.

HLAVA XI.

O KLAUSUŘE, VYCHÁZENÍ Z DOMU A O DOPISECH.

171. Klausuru třeba zachovávat i v každém domě kongregace; z toho plyne, že některé části obydlí mají býti sestrám tak vyhrazeny, že tam nesmí vkročit žádná osoba druhého pohlaví leč ty, jimž to dovoluje právo, nebo ty, o nichž představená z náležitých a rozumných důvodů uzná, že je tam lze uvést.

172. Zákon o klauzuře se vztahuje na tyto části: na refektář, ložnici a celý sester, místnosti, určené pro rekreaci a práce, na nemocnici a chor, zkrátka: na všechny místnosti, určené k soukromému užívání sester a vymezené generální představenou.

173. Přiléhá-li k domu pensionát pro chovanky ať interní nebo externí nebo jiný ústav kongregace, budiž alespoň část budovy, pokud je to možno, oddělena a

vyhrazena za obydlí sester a podrobena zákonu o klausuře. Také do místností mimo klausuru, vyhrazených pro externí nebo interní dívky nebo pro jinou část kongregace, nebudiž dovolen přístup osobám druhého pohlaví, leč by slušnost kázala a představená to dovolí.

174. Obydlí zpovědníka nebo spirituála, existuje-li, má míti zvláštní vchod a s obydlím sester nemá býti nijak spojeno.

175. Představené nesmějí dovoliti, aby podrízené meškaly mimo řeholní dům leč z vážného a náležitého důvodu a po dobu co nejkratší. Pro pobyt mimo domy kongregace, který je nad šest měsíců, je vždy třeba dovolení apoštolské Stolicе, leč by to bylo jen za příčinou studií; v tom případě jsou sestry povinny bydliti v některém řeholním domě a choditi na učiliště, která jsou církevní autoritou schválena nebo potvrzena, nebo na jiná.

177. Mimoto mají představené be-

dlivě toho dbáti, aby sestry, nekáže-li to nutnost nebo prospěch, pokud možná, jednotlivě mimo dům nezůstávaly a z domu nevycházely bez náležité příčiny.

178. Nechť se sestry vystříhají neúčinných návštěv v soukromých domech nebo i chovanek a ať tam ani nejedí ani nepijí bez dovolení představené.

179. Sestry nekonejte zbytečné cesty; a vždycky je k nim třeba dovolení generální představené nebo alespoň, jde-li o naléhavý případ, místní představené, i k návštěvě těžce nemocných rodičů nebo nejbližších příbuzných nebo k upravení rodinných záležitostí. Nežli sestry požádají o to dovolení, mají se zkoumati před Pánem Bohem, aby je nesvedla nezřízená náklonnost k pokrevným příbuzným.

180. Jsou-li sestry na cestách, mají bydleti v domě kongregace, je-li v místě, a pak se mají ve všem podříditi a poslouchati představené onoho domu.

181. Na cestách nechť dbají, aby si

zachovaly sebranou mysl, aby denně konaly zbožná cvičení, zachovávaly, pokud možno, konstituce a urážky trpělivě snášely.

182. V blízkosti brány u vchodu každého domu ať je hovorna, v níž by sestry mohly přijímati návštěvy cizích osob. Tam však ať nechodí bez dovolení představené ani bez průvodkyně, leč by je od toho představená dispensovala. Bez průvodkyně však mohou mluvit se svými rodiči nebo příbuznými prvního stupně.

183. Kromě případu, kdy to po soudu představené žádá důležitá příčina, není sestrám dovoleno jíti do hovorny v době společných duchovních cvičení, tím méně v době nočního mlčení. Představené nechť stanoví, jak dlouho mohou návštěvy trvati a jak často se mohou konati, a samy ať dávají dobrý příklad. V hovorně ať se sestry vystříhají veškeré marné zvědavosti; ať vynikají rozvážností a zbožností a bedlivě ať se chrání vzíti na se bez výslovného dovolení před-

stavené nějaký úkol, byť i zbožný, nebo k němu přislibovati svou pomoc.

184. Rodiče, t. j. otec a matka, dále bratr a sestra, mohou navštívit těžce nemocnou sestru v klausuře po předchozím dovolení představené.

185. Všechny dopisy, které sestry posílají, buďtež představené odevzdány otevřené, rovněž i dopisy jim zasláné, které má představená otevřít a přečísti. Nechť však užívá této moci, řídíc se šetrností a láskou, a nechť pokládá za přísně důvěrné, čeho se z nich doví. Sestry pak ať se vystříhají zbytečného dopisování.

186. Dopisy novicек může čísti novicmistrová, při čemž platí další odstavec.

187. Sestry mohou posílati dopisy, aniž jsou povinny je dáti komukoli k nahlednutí: Svaté Stolici a jejímu místnímu nunciovi, kardinálu protektorovi, místnímu biskupovi, generální představené, a je-li vzdálena, její vikářce, a místní představené, není-li snad doma; od nich

všech smějí přijímati dopisy, které nikdo nesmí čísti.

188. Místním představeným se přísně zakazuje dávat proto najevo, že se jim to nelíbí, ztěžovati nebo brániti sestrám, aby psaly vyšším představeným, nebo je proto kárati. Mají naopak sestrám dáti na srozuměnou, že v té věci mají úplnou volnost. Rovněž se nesmějí sester vyptávati a pátrati po obsahu těch dopisů nebo si je od sester vyžádati za tím účelem, aby si je přečetly.

189. Všechny dopisy, které sestry píší jiným osobám, nechť jsou ke vzdělání nejen obsahem, nýbrž i duchem zbožnosti.

HLAVA XII.

O VNITŘNÍM A VNĚJŠÍM ŽIVOTĚ.

§ 1. O sesterské lásce.

190. Ježto sestry spolu pojí duch lásky jejich serafínského otce Františka, mají jako jedno duchovní tělo ve svém vnitřním i zevnějším životě velmi bedlivě zachovávatí pospolitost, rovnost a jednotu.

191. První a nejpotřebnější ctnost společného života je pravá vzájemná láska, jejíž základem budiž sestrám jediné Ježíš Kristus, kterého mají ve všech stejně milovati.

192. V prokazování vzájemné lásky sesterské nečiňte rozdílu mezi sestrami, jež se zabývají výchovou mládeže, a sestrami, jež se věnují domácím pracím. Mladší sestry chovejte se ke starším skromně a važte si jich pro jejich větší zkušenosti a delší působnost ve službě Boží. Starší pak jim dávejte všude dobrý

příklad a chovejte se k nim laskavě a vlídně.

193. Sestry se navzájem povzbuzujte k horlivosti v dobrém, buďte mírumilovné a snažte se vynikati v účinné vzájemné lásce. Když se potkáte, pozdravte se navzájem. Žádná sestra nelni nezřízenou láskou k té neb oné zemi nebo národnosti, ale milujte všechny národy onou svatou láskou, kterou Pán všechny stejně objímá a cení.

194. Sestry se z upřímné lásky snažte působiti si radost slovy i skutky. Navzájem se trpělivě snášejte a rády si odpouštějte. Urazil-li však přece sestra sestru, má podle přání sv. otce Františka ta, která je vinna, odprositi dříve, než Pánu Bohu přinese obět modlitby. Blaze však té, která se, i když má za to, že byla více uražena, první pokoří, druhou sestru vynajde a s ní se usmíří. Sestrám pak, které by se nechtěly spolu smířiti, nechť představená uloží přísné pokání.

195. Sestry si nežádejte a nevyhledá-

vejte zvláštnosti v oděvu, příbytku, pokrmu nebo zaměstnání, ale buďte přesvědčeny, že dokonalost záleží v pečlivém zachování toho, co je všem společné.

196. Výjimky, jež představená z nutných příčin sestřím dovolí, nechť přijímají vděčně a pokorně a nechť se je snaží nahraditi tím, že všechny ostatní předpisy budou zachovávat s větší věrností. Ostatní pak ony výjimky neneste těžce, ale srdečně jich jiným přejte.

197. Co nejpečlivěji ať se sestry chrání zvláštních přátelství, nedůtklivosti, pýchy, všetečného posuzování, podezřívání, reptání, nactiutrhání, lži a zvláště pomluvy, o níž sv. otec František mluví s největší ošklivostí. Všechny sestry nechť se varují všeliké chladnosti a antipatie, závisti a žárlivosti proti kterékoli sestře nejen v srdci, ale tím více zevně. Pokušení těch použijte k tomu, aby ve vás zvítězila láska; neboť takové vítězství je tím záslušnější.

§ 2. Denní pořádek.

198. Aby sestry všechny své skutky posvěcovaly poslušností a se cvičily v sebezapírání, budiž v každém domě představenou po poradě s jejími asistentkami stanoven určitý, místním poměrům přiměřený denní pořádek; generální představená jej má schváliti. Pro mateřinec jej stanoví sama generální představená.

199. Tento předepsaný denní pořádek zachovávejte sestry věrně z touhy, aby se zalíbily svému božskému Snoubenci a obětujte každodenní oběti s tím spojené na odpuštění časných trestů za své hříchy.

200. Svoje zaměstnání započínejte modlitbou a konejte je co nejhorlivěji a ochotně ke cti a slávě Boží. Rády se podjímejte uložených prací a konejte je bedlivě, pilně a s klidnou myslí.

201. Každá sestra, ať učitelka a vychovatelka nebo sestra domácí, nechť

hledí ve svém oboru nabytí dokonalé zručnosti, aby si tím snáze vydělala ve zdejšího chleba.

202. Nechtě se žádná sestra neoddává zahálce, aby ji snad v tak nebezpečném stavu nenapadl a nepřemohl zlý duch. Pozná-li sestra, že sama nestačí na práci jí vykázanou, má to upřímně oznámiti představené.

203. Kromě svého zaměstnání se sestry nezdržujte v jiných místnostech než v těch, které jim jsou vykázány ke společným pracím. Tam pak se cvičte v lásce a svornosti, zachovávající mlčení, aby každá mohla pracovati klidně a ve spojení s Bohem.

204. Sedm a půl hodiny jest určeno ke spánku; ten se o školních prázdninách podle možnosti prodlouží. Jíti spat nebo vstáti dříve nebo později, než káže denní pořádek, smí se jen s dovolením představené.

§ 3. Školy a výchovávací ústavy.

205. Jsouce povolány k vyučování a k výchově mládeže, mají sestry býti pamětlivy, jak mnoho tu lze pro církve sv. a pro lidskou společnost vykonati, ale i opomenouti. Nechť jim proto vždy na myslí tane obraz božského Přítele dítek. Podle jeho příkladu se snažte vštípiti křesťanského ducha z duše své do duše mládeže sobě svěřené.

206. Sestry vychovávejte nejen slovem, nýbrž i svým příkladem a hodně se modlete za mládež sobě svěřenou.

207. Všechny sestry nechť se především vynasnaží vštípiti svěřené mládeži a v ní vypěstovati vpravdě katolické smýšlení, úctu, lásku a povinnou oddanost k církvi svaté, k svatému Otci a ke kněžím vůbec. Poučujte také mládež, jak dobře má plniti náboženské povinnosti, především jak se má připravovati na hodné a důstojné přijímání svatých svátostí, jak býti s porozuměním na mši

svaté a jak dobře konati různé pobožnosti a dobré skutky. S obzvláštní horlivostí pěstujte u svěřené mládeže pobožnost k Božskému Srdci Páně a k Neposkvrněnému Početí Panny Marie, aby si tím jistěji uchovala nevinnost a zabezpečila si požehnání Nejsvětějšího Srdce Páně pro celý svůj další život.

208. Je také nutno upozorniti ji na všechna nebezpečí světských lakadel a na svůdnou moc četných zábav a důrazně ji nabádati k tomu, aby se pevně rozhodla, že jim bude odporovati a jich se vystříhati.

209. Dále ji poučujte, jak pilně a s jak svatým úmyslem má plniti povinnosti svého stavu, jimž nelze dostáti bez námahy, odříkání a sebezapírání.

210. Představené a ostatní sestry, zvláště učitelky, snažte se do duší dítek vštípiti takovou lásku ke skromnosti, aby byly účinně vedeny k tomu, by se slušně šatily.

211. Svědomitě a přesně dodržujte

rozvrh hodin a vždy se na vyučování dobře připravte. Hledte si s mládeží tak počínati, abyste nemusily trestati. Je-li však někdy třeba užítí trestu, buďte pamětlivy, že jste řeholnice, jimž nesluší, aby se daly unést hněvem. Z lásky k chudíčkému Spasiteli si všímejte dítek méně nadaných a chudých a nedávejte přednost zámožným pro jejich bohatství.

212. Láska k mládeži, která je Pánu tak milá, se však nesmí zvrhnouti v slabost nebo přílišnou důvěrnost. Bez dostatečného důvodu nechť sestry nezvou k sobě žákyně na návštěvu a nevyzvídají na nich novinek.

213. Těmito zásadami se mají řídit nejen učitelky, nýbrž i vychovatelky a jiné sestry, zaměstnané v ústavech charitativních.

214. V domech, kde jsou školy, jmenuje generální představená se souhlasem svých rádkyň správkyňi nebo ředitelku školy, která má dbáti o to, aby se vyučování mládeže potkávalo se zdarem. Za tím

účelem navštěvuje ředitelka třídy, podporuje a povzbuzuje učitelky radou a laskavými slovy, napomíná a kárá, kde je toho třeba. Dbá, aby se vše řídilo školními zákony. Předsedá školním konferencím, při nichž nechť sestry svoje mínění přednesou upřímně, ale skromně. O stavu školy podává představené častěji zprávu.

215. Všechny učitelky a vychovatelky žijte spolu ve svornosti a vzájemné lásce a ochotně si navzájem pomáhejte radou i skutkem. Uzná-li představená za nutné, aby některá učitelka nebo vychovatelka byla jinam přeložena nebo aby jí bylo dáno jiné zaměstnání, nechť ta, která odchází, svou nástupkyni poučí o všem, co jí třeba věděti, a pokorně ať se podrobí vůli představené.

216. V pensionátech ustanoví generální představená prefektku chovanek, která dohlíží na jejich výchovu a ji řídí.

217. Prefektku pečuje o duchovní i tělesné blaho chovanek. Častěji má

představené podati zprávu o pensionátu, a bez jejího dovolení nezavádí nic nového nebo závažnějšího.

218. Snaží se, aby brzy poznala povahu jednotlivých chovanek a hledí si mateřským chováním získati důvěru všech. Záleží jí na tom, aby na ně působila mírností a laskavostí, ale též rázně a důsledně.

219. Prefektka bdí nad dopisy chovanek a vším, co posílají nebo dostávají, řídí jejich pobožnosti, bedlivě na ně dozírá v ložnici, jídelně a pracovně; uvádí chovanky do hovorny, když je někdo navštíví, a nechá je mluvit samy jen s rodiči a nejbližšími příbuznými. Velmi pozorně si všímá knih a obrazů, které chovanky dostávají, jsouc přesvědčena, jak zhoubně na mladá srdce působí špatné nebo nevhodné knihy. Bez dovolení představené nesmí chovanky posílati z domu, aby jí nebo jiným sestrám něco obstaraly. V souhlase s představenou hledí, pokud možno, dále udržovati sty-

ky s bývalými chovankami a občas je nabádáti k tomu, aby vytrvaly v ctnostném životě. Bylo-li by nutno některou chovanku vyloučiti, zpraví o tom prefekta za souhlasu představené rodiče se vši šetrností.

220. Aby vzdělání a výchova chovank svorně spolu postupovala, bude se prefekta častěji dorozumívati s učitelkami chovank a bude hleděti, aby jejich vážnost u svěřené mládeže chránila a zvýšila.

221. Všechny sestry, jež se věnují mládeži, se vynasnaží, aby také důstojně zastávaly tento důležitý úřad. I budou spolu žíti v upřímné shodě a s obzvláštní pečlivostí se varovati, aby se žádná, zejména před chovankami, nevyjadřovala nechvalně o počínání druhé nebo si nepočínala právě naopak. Je-li vskutku důvod pokárati to, co některá sestra učinila, nechť ji na to upozorní v soukromí, aby svou chybu nenápadným způsobem napravila. V nutném a vážném případě

necht' se sestra obrátí na představenou a jí vyloží, jak se věci mají. Denní pořádek chovanek je všem sestrám stejně a přesně dodržovati.

222. Je-li prefektce chovanek ku pomoci přidělena podprefektka, má všechno konati v souhlase s prefektkou.

HLAVA XIII.

O NEMOCNÝCH SESTRÁCH.

223.2 Ve všech domech, ve kterých je to bez obtíží možné, budiž vhodná část domu vyhrazena pro ošetřování nemocných sester.

223.3 Sestry si mají z nadpřirozených pohnutek vážiti zdraví jako velikého daru Božího, kterého je jim třeba, aby mohly věrně ke cti a slávě Boží zastávati svoje povinnosti.

225.4 Zpozoruje-li některá, že její zdraví jest otřeseno nebo že se u ní objevují příznaky nemoci, nechť vše upřímně a prostě poví představené s tím úmyslem, že se klidně podrobí, co jí nařídí. Představená pak se postará, aby poznala, čeho je sestře třeba, a aby jí zachovala tak dobré zdraví, jehož vyžaduje její námáhavé povolání.

226.5 Sestry se nemají oddávati rozmazlenosti a choulostivosti, která se nesluší na nevěsty Krista Pána, který v potu

tváře jedl svůj chléb, kterému lůžkem byl kříž s trny a hřeby a který se nedal ošetřovati, ale ukřižovati.

227.6 Nemocným sestrám třeba věnovati zvláštní lásku. Pečovati o ně přísluší jen kongregaci, která bude tuto povinnost tak plniti, aby sestry nepotřebovaly pomoci ani cizí ani svých příbuzných.

228.4 Táž péče se věnuje i novickám, upadnou-li do vážné (akutní) nemoci.

229.3 Ve větších domech ustanoví představená k ošetřování nemocných sester a chovanek ošetřovatelku nemocných. Má to býti sestra způsobilá, jež vyniká láskou, vlídností a trpělivostí, aby všechny obtíže svého úřadu snadno a s láskou snášela, Bohu obětovala a nelekala se žádné práce. Nechť má vědomosti, kterých je třeba k úspěšnému léčení nemocných na těle i na duši. Nemocnici a vše, čeho je třeba k obsluze nemocných, měj stále v čistotě a pohotově, léky pak měj uloženy na bezpečném místě. Lékaře doprovází v průvodu

ještě druhé sestry, kterou určí představená, podává mu zprávu o průběhu nemoci, vykonává svědomitě a přesně jeho předpisy a vše ihned oznámí představené.

239. Je-li třeba bdíti u nemocných, zařídí se to tak, aby táž sestra u nemocné nebyla dvě noci po sobě, leč je-li toho ze zvláštních důvodů třeba.

230. Žádné sestře není dovoleno raditi se bez svolení představené s lékařem, dáti si ho zavolati, dožadovati se pomoci nebo bráti léky odjinud. Sestry se rovněž spokojte s lékařem, jehož zavolá představená, a nejevte zbytečně zálibu pro zvláštní léky.

232. Sestry nemají ani v těžké nemoci odkládati řádový škapulíř a lehké cingulum.

233. Aby nemocné nebyly obtěžovány zbytečnými návštěvami, mohou je volně navštěvovati jen představené, asistentky a ošetřovatelka nemocných; ostatní pak sestry jen s dovolením představené.

234³ Nemocné buďte pamětlivy, že utrpením, snášíte-li je v duchu kajícínosti, můžete dostiučiniti za své hříchy, i snažte se v tomto drahocenném čase dosíci účelu, který vám Pán Bůh ustanovil. Snášejte nemoc s klidnou myslí, uznávající starostlivost a lásku, kterou vám kongregace prokazuje, a vděčně přijímejte všechny služby křesťanské lásky. Myslete mnoho na Pána Boha a zvláště na trpícího svého Snoubence, božského Vykupitele, a často se modlete střelné modlitby. Z lásky k němu užívejte všech předepsaných, i sebe odpornějších léků.

235. Čím více se nemoc zhoršuje, tím častěji vzbuzujte dokonalou lítost nad svými hříchy, důvěru v Boha, odevzdání do vůle Boží a touhu po nebeské blaženosti.

236. Svaté přijímání se nemocné přinášej podle jejího zbožného přání.

237. Nemocné, které již měsíc leží bez určité naděje, že se brzy uzdraví, mohou po rozumném soudu zpovědníka

jednou neb dvakráte v týdnu přijmouti nejsvětější Svátost, i když předtím požijí nějaký lék nebo něco tekutého. Byly-li už zaopatřeny, mohou přijímati, i když nejsou lačné.

238. Při umírající buď vždy aspoň jedna sestra. Pokud možno, budiž zavolán také zpovědník nebo jiný kněz, který je po ruce, aby se modlil modlitby za umírající podle římského rituálu. Ostatní sestry nechť se vynasnaží, aby vroucími modlitbami umírající v její poslední hodině vyprosily těch milostí, jimiž by zvítězila v posledním boji a rozmnožila nebeskou korunu. Zejména pak, když se dostaví smrtelný zápas, nechť se sestry modlí u ní nebo v kapli a doporučují ji také modlitbám chovanek. Nastane-li smrtelný zápas v noci, budou u ní bdíti a se modliti jen ty sestry, jež určí představená.

HLAVA XIV.

O MODLITBÁCH ZA ZEMŘELÉ.

239. Zemře-li v některém domě sestra, ať o tom představená ihned zpraví generální představenou, aby se za ni konaly modlitby, konstitucemi předepsané.

240. Se svatou láskou sesterskou budiž pozemské schránce zemřelých sester prokázána poslední služba. Za její duši má představená domu, ve kterém sestra zemřela, dáti sloužiti zpívané requiem; sestry pak toho domu nechť se pomodlí hodinky za zemřelé o třech nokturnech. V nutném případě může představená dovoliti, aby se místo hodiněk jednotlivé sestry pomodlily: za nešpory pět Otčenášů a Odpočinutí věčné a za jitřní a chvály dvanáct.

241. Za zemřelou sestru, ať profesku nebo novicku, budiž mimo requiem slouženo 30 mší svatých, za zemřelou generální představenou nadto ještě tři mše svaté v každém domě kongregace, za

členky generální rady jedna v každém domě kongregace, a to co nejdříve. Mimoto se všechny sestry za zemřelou pomodlí hodinky o jednom nokturnu a obětují sv. přijímání i všechny modlitby a dobré skutky po tři dni.

242. V domě, v němž zemřelá naposled žila, postaví se po tři dni za sebou kříž v refektáři na tom místě, kde sedávala. Po ty dni se dává oběd, který jí dříve náležel, chudým jako almužna za její duši. Jídlo se však může nahraditi též jinou přiměřenou almužnou.

243. V každém domě budiž veden seznam zemřelých sester, dobrodinců a osob o kongregaci zasloužilých, aby na ně v den jejich úmrtí bylo na modlitbách hojněji pamatováno. Sestry se snažte za zemřelou sestru modliti s takovou láskou a horlivostí, s jakou si každá přeje, aby se za ni jiné modlily.

244. Zemře-li generální představená kongregace, pomodlí se za ni sestry ve všech domech třikrát hodinky za ze-

mřelé o třech nokturnech a obětují za její duši osm sv. přijímání a po osm dní všechny modlitby a dobré skutky.

245. Zemře-li sv. Otec nebo kardinál protektor, bude v mateřinci, zemře-li diecéšní biskup, bude v domech diecése za něho sloužena jedna mše sv. a všechny sestry se pomodlí jedny hodinky za zemřelé o třech nokturnech a přivlastní mu zásluhy a modlitby jednoho dne.

246. Zemře-li některé sestře otec nebo matka, dá se za ně sloužiti jedna mše sv., sestry pak téhož domu se pomodlí jedny hodinky za zemřelé o jednom nokturnu a po jeden den za jejich duši obětují zásluhy a modlitby; zemře-li však bratr nebo sestra, obětují za ně jednu křížovou cestu.

247. V sídle generální představené se každý měsíc slouží jedna mše sv. a v oktávě Dušiček tři mše sv. za všechny zemřelé sestry, za jejich zemřelé rodiče a zakladatele nebo dobrodince kongregace.

248. Na Dušičky (2. listopadu) a ve

výroční den všech zemřelých z řádu se-
rafínského (2. prosince) se všechny ses-
try pomodlí hodinky za zemřelé o třech
nokturnech.

249. Mimo to dostojí sestry velmi
svědomitě těm povinnostem, ke kterým
je snad po této stránce v jednotlivých
domech zavazuje nějaká nadace.

HLAVA XV..

O VYSTOUPENÍ A PROPUŠTĚNÍ Z KONGREGACE.

250. Profeska s dočasnými sliby může po uplynutí jejich doby svobodně odejít z kongregace; stejně může generální představená po poradném hlasování své rady, které má být tajné, z naléhavých a rozumných důvodů vyloučit profesku s dočasnými sliby od obnovy dočasných nebo od složení doživotních slibů, ne však pro chatrné zdraví, leč by se s jistotou dokázalo, že je před sliby lstivě zamlčela nebo zatajila.

251. Profeska se sliby dočasnými může být propuštěna i v době, po kterou její sliby trvají, od generální představené za souhlasu jejích rádkyň, projeveného tajným hlasováním; generální představená se sestrami rádkyněmi, s přísným závazkem ve svědomí, může sestru propustit jen z vážných důvodů; ty mohou být buď na straně kongregace nebo na

straně řeholnice. Nedostatek řeholního ducha, který by byl jiným sestrám pro pohoršení, je dostatečný důvod pro propuštění, jestliže opětovné napomenutí a zároveň spasitelné pokání, sestře uložené, vyzní naprázdno: ne však chatrné zdraví, jak bylo řečeno v předcházejícím odstavci.

252. Ačkoli si generální představená musí býti důvody pro propuštění bezpečně jista, není přece nutné, aby byly dokázány skutečným soudem; mají se však vždy propuštěné sestře oznámiti, má se jí dáti úplná možnost, aby se hájila, a její odpovědi se mají věrně zaslati generální představené a její radě.

253. Řeholnice má právo odvolati se proti propouštěcímu dekretu k apoštolské Stolicí; a bylo-li odvolání podáno do desíti dní po přijetí propouštěcího oznámení, nemá propuštění právní platnosti.

254. Řeholnice s dočasnými sliby, která byla řádně propuštěna, zproštuje se tím slibů.

255. K propuštění sestry se sliby doživotními, je třeba závažných důvodů vnějších a zároveň nenapravitelnosti, jež byla napřed vyzkoušena, takže není prážádné naděje na polepšení. O závažnosti důvodů a o tom, zda je nepolepšitelná, rozhodne generální představená po tajném rozhodujícím hlasování své rady.

256. Řeholnice, která má býti propuštěna, má právo svobodně vyložiti své důvody; a její výpovědi se v protokolu mají věrně zaznamenati.

257. Zní-li většina hlasů pro propuštění sestry, zašle generální představená celou záležitost se všemi akty a doklady Posvátné kongregaci pro řeholníky, a Posvátná kongregace rozhodne, co uzná za prospěšnější.

258. Po rozhodnutí o propuštění je sestra ještě nadále vázána doživotními sliby, leč by Svátá Stolica v témž propouštěcím dekretu stanovila jinak.

259. Ve třech případech, jež jsou v právu vytčeny, kdy se řeholnice samo

sebou pokládá za zákonitě propuštěnou, dostačí, aby generální představená se svou radou prohlásila, že ten případ nastal; má se však postarati, aby se sepsané doklady o tom uložily v domácím archivu.

260. V případě vážného veřejného pohoršení nebo velké škody, jež by mohla vzejíti kongregaci, může generální představená se souhlasem své rady řeholnici ihned propustiti, nebo jí také, je-li nebezpečí v prodlení a pro nedostatek času se nelze obrátiti na generální představenou, místní představená se souhlasem své rady a místního biskupa může naříditi, aby okamžitě odložila řeholní šat a odešla z kláštera, avšak tak, aby případ sám místní biskup nebo generální představená, je-li přítomna, bez prodlení zaslala Svaté Stolicí k rozhodnutí.

261. Sestra, která z jakékoli příčiny odchází z kongregace, nemůže nic požadovati za práci, jež pro kongregaci vykonala. Vráti se jí však vše, co si do

kongregace přinesla a co užíváním není zpotřebováno, jakož i věno, ale bez úroků.

262. Byla-li však sestra přijata bez věna nebo s věnem nedostatečným a z vlastního jmění by nemohla býti živa, má jí kongregace dáti z lásky, čeho jí třeba, aby se mohla domů slušně navrátiti, a postarati se, aby mohla slušně žíti po nějaký čas, o němž se vzájemně dohodnou, nebo ježž v případě neshody určí místní biskup.

ČÁST DRUHÁ.

Správa kongregace a úřady.

HLAVA I.

O AUTORITĚ V KONGREGACI.

263. Sestry jsou podřízeny římskému papeži jako nejvyššímu představenému, jehož poslouchati jsou povinny také na základě slibu poslušnosti.

264. Jsou podřízeny též místnímu biskupovi podle církevního kodexu.

265. Nejvyšší vnitřní moc v kongregaci vykonává řádným způsobem generální představená se svou radou; způsobem mimořádným generální kapitula.

266. V jednotlivých domech místní představené, jež všechny sice vykonávají svou moc z řádné pravomoci, ale v závislosti na generální představené ve smyslu konstitucí.

HLAVA II.

O GENERÁLNÍ KAPITULE.

§ 1. Kdy, jak a kam se svolává generální kapitula.

267. Generální kapitule náleží voliti generální představenou a její čtyři asistentky neboli rádkyně, dále generální sekretářku a generální prokurátorku. Mimo to se v ní projednávají důležitější záležitosti kongregace a rozhoduje se o tom, co by kongregaci mohlo býti na prospěch.

268. Generální kapitula je buď řádná nebo mimořádná. Řádná se koná, když uplyne období, stanovené pro úřad generální představené, totiž každý šestý rok; mimořádná pak, když se úřad ten uprázdní úmrtím generální představené – nebo když odstoupí nebo je sesazena. – Je-li nutno svolati generální kapitulu z jiné příčiny, je k tomu třeba svolení Svaté Stolice.

269. Řádnou generální kapitulu svolává šest měsíců předem generální představená oběžníkem, který zašle všem domům; nebo ji za její nepřítomnosti, nebo je-li její úřad uprázdněn, co nejdříve svolá generální vikářka, jakmile převezme správu kongregace; nemá se konati později než šest měsíců po uprázdnění úřadu generální představené.

270. V tom oběžníku budiž oznámeno místo a doba kapituly po rozhodujícím hlasování generální rady a po poradě s biskupem toho místa, v němž se kapitula bude konati, jde-li o stanovení volby generální představené; budtež včas nařízeny též modlitby za šťastný výsledek kapituly, které se mají konati ve všech domech až do začátku kapituly.

§ 2. Členky generální kapituly.

271. Členky generální kapituly jsou:
1. generální představená;
 2. generální asistentky;

3. generální sekretářka a generální prokurátorka;
4. bývalé generální představené;
5. všechny představené domů, v nichž je nejméně dvanáct sester, které náleží jako k rodině a mají hlasovací právo;
6. jedna delegátka těchto domů, zvolená sestrami s hlasovacím právem;
7. dvě delegátky, které volí menší domy, v nichž je méně než dvanáct sester, které mají hlasovací právo, jak bude řečeno níže.

Generální představená, asistentky, generální sekretářka a prokurátorka zůstávají členkami generální kapituly, i když po vykonaných volbách jiné sestry zaujmou jejich místo.

272. Všechny, které mají právo zúčastniti se kapituly, mají býti svolány včas a přijíti na kapitulu. K platnosti kapituly je však třeba a dostačí, aby byly přítomny alespoň dvě třetiny sester s hlasovacím právem.

§ 3. O volbě delegátek.

273. Domy, ve kterých je alespoň dvanáct sester s doživotními sliby s hlasovacím právem, volí jednu delegátku tajným hlasováním a absolutní většinou. Při této volbě zastávají úřad skrutátorek, aniž byly vzaty pod přísahu, nejstarší a nejmladší sestra podle prvních slibů. Sekretářku jmenuje místní představená.

274. V ustanovený den se sestry sejdou za předsednictví představené. Hlasovati smějí jen sestry s doživotními sliby, mající hlasovací právo, které jsou v místnosti přítomny. Je-li však v domě, v němž se volba koná, některá volička nemocna, budiž zachováno ustanovení odstavce 289.

275. Při volbě delegátek je platné to, co po odečtení neplatných hlasů bylo usneseno absolutní většinou hlasujících nebo po dvojím nerozhodném hlasování poměrnou většinou při třetím skrutiniu. Kdyby při třetím hlasování byl stejný

počet hlasů, pokládá se za zvolenou sestru, která dříve složila dočasné sliby, a při stejném datu profese sestra, která je starší věkem.

276. Při volbě delegátky se má zvoliti ještě druhá sestra, která by delegátku zastupovala, kdyby se snad delegátka pro zákonitou překážku nemohla dostaviti na generální kapitulu. Sekretářka nechť o volbě sepíše přesný záznam, který podepíše předsedkyně, sekretářka a obě skrutátorky a který se má co nejdříve poslati generální představené.

Ve skupinách se volí takto:

277. Z menších domů, v nichž je totiž méně než dvanáct sester s doživotními sliby s právem hlasovacím, utvoří generální představená skupiny o dvanácti sestrách s doživotními sliby, které mají hlasovací právo; její rada má při tom rozhodující hlas.

278. Ve stanovený den se sejdou všechny sestry s doživotními sliby s právem hlasovacím, v aule každého domu za před-

sednictví místní představené a tajným hlasováním volí jednu představenou a jednu delegátku ze své skupiny.

279. Když byly všechny hlasovací lístky odevzdány, vloží je představená, aniž do nich nahlédne, zároveň se svým hlasem do obálky, zapečetí ji v přítomnosti hlasujících sester a na obálku napíše: „Volba delegátky skupiny N. N.“ Ihned ji vloží do jiné obálky a zašle generální představené. Generální představená se svými rádkyněmi a s generální sekretářkou je prozkoumá. Ta sestra, která dostala poměrnou většinu hlasů, je zvolena za delegátku na generální kapitulu; při stejném počtu hlasů je zvolena ta, která dříve složila první sliby, a při stejném datu profese ta, která je starší věkem.

280. Za náhradnice zvolených delegátek se pokládají ony sestry, jež po nich dostaly největší počet hlasů.

281. Generální představená oznámí ihned výsledek hlasování domům, jichž se to týče.

§ 4. O zasedání, které předchází volbu generální představené.

282. Generální představená podrží svůj úřad až do zvolení nové generální představené a předsedá při zasedání, které tu volbu předchází.

283. V tomto předchozím zasedání má generální představená nebo za její nepřítomnosti generální vikářka členkám generál.kapituly podati přesnou zprávu o správě celé kongregace, totiž o správě hmotné, osobní, disciplinární a hospodářské, a to jak o všem tom, co se přihodilo od poslední generální kapituly, tak i o přítomném stavu kongregace. Hospodářskou část zprávy má sepsati generální prokurátorka a před zahájením kapituly ji má schváliti a podepsati generální rada. Nato kapitula poměrnou většinou hlasů zvolí komisi tří voliček ze členek kapituly, vyjímajíc ty, které zmíněnou zprávu sestavily nebo ji schválily. Když komise vše zrale uvážila, podá o tom zprávu členkám kapituly.

§ 5. O volbě generální představené.

284. Při volbě generální představené předsedá buď osobně nebo svým zástupcem biskup toho místa, v němž se koná kapitula.

285. V den volby se v domě kapituly slouží votivní mše sv. k Duchu svatému, dovolují-li to rubriky. Sestry kapitulárky se vybízejí, aby přistoupily k sv. přijímání. Když se kapitulárky shromáždily v kapitulní síni, pomodlí se „Veni Creator“ (Přijď Stvořiteli).

286. Nejdříve se z lůna kapituly zvolí poměrnou většinou hlasů dvě skrutátorky a kapitulní sekretářka.

287. Skrutátorky složí přísahu, že budou úřad věrně zastávat, a rovněž i všechny voličky, že zachovají tajemství o tom, co se v kapitule projednává, i po skončené volbě.

288. Skrutátorky nechť dbají toho, aby každá volička odevzdala hlas tajně, pečlivě, jednotlivě a podle pořádku před-

nosti; když byly všechny hlasy odevzdány, přesvědčí se před předsedou voleb, zda počet hlasů souhlasí s počtem voliček, sečtou hlasy a oznámí, kolik každá dostala. Je-li počet hlasů větší než počet voliček, je volba neplatná. Hlasovací lístky se v přítomnosti skrutátorek spálí hned po každém hlasování nebo po zasedání, hlasuje-li se několikrát v témž zasedání.

289. Je-li v domě, ve kterém se koná volba, nemocná volička, která se nemůže dostavit do kapitulní síně, dojdou si skrutátorky k ní pro její písemný hlas a ona jej vloží k ostatním do zavřeného osudí.

290. Je-li některý hlas neplatný, je volba platná, leč by bylo jisto, že bez něho při volbě nebylo dosaženo žádoucího počtu hlasů podle konstitucí. Hlas musí býti svobodný, tajný, jistý, absolutní a určitý. Žádná sestra nemůže právoplatně dáti hlas sobě samé. Všechny nechť se vystříhají přímé nebo nepřímé agitace, ať pro sebe nebo pro jiné.

291. Sestry voličky jsou povinny voliti pro úřad generální představené tu, o které se domnívají, že je podle vůle Boží nejvhodnější, aby ji volily.

292. Neschopny pro úřad generální představené jsou ty, které nejsou profeskami aspoň deset let, počítajíc od prvních slibů, které nejsou manželského původu, a kterým ještě není plných čtyřicet let. Pro tento úřad volte sestru, která je vzor řeholního života, lásky k Bohu a k bližnímu; která má nejen nadání a vědomosti, nýbrž i rozšafnost a zkušenost, již nabyla, dobře před tím zastávajíc některý důležitější úřad.

293. Generální představená se volí na dobu šesti let. Sama může bezprostředně znovu býti zvolena zas na dalších šest let.

294. Jestliže při volbě generální představené po prvním hlasování nikdo nedostane naprostou většinu hlasů, totiž přes polovinu, po odečtení neplatných hlasů, koná se druhá volba, a kdyby i ta vyzněla naprázdno, koná se třetí. Nedo-

sáhlo-li se však ani po třetím hlasování nadpoloviční většiny, hlasuje se po čtvrté. Dostanou-li při třetím hlasování více než dvě sestry týž počet hlasů, mají při čtvrtém hlasování ony dvě sestry, které dříve složily první sliby, a jestli je skládaly týž den, ty, jež jsou starší věkem, sice pasivní volební právo, samy však při této volbě nehlasují. Zvolena pak je ta, která při čtvrtém hlasování dostane větší počet hlasů; dostanou-li obě stejný počet hlasů, je zvolena ta, která dříve skládala první sliby, a jestli je skládaly týž den, ta, která je starší věkem.

295. Kapitulní sekretářka sepíše o volbě protokol, který podepíše předseda, skrutátorky a sekretářka a který se má navždy uchovati v kongregačním archivu.

296. Je-li pro úřad generální představené zvolena sestra, která nebyla přítomna v kapitule, budiž ihned zavolána, a ostatní volby a záležitosti buďtež odloženy až do jejího příchodu.

297. Když bylo dosaženo žádoucího

počtu hlasů, prohlásí předseda, že volba generální představené byla řádně vykonána. Nato se zavolají sestry domu do kapitulní síně a všechny se odeberou do kostela, kde nová generální představená před místním biskupem nebo jeho zástupcem složí přísahu, že bude věrně a řádně zastávat svůj úřad; nato jí podá klíče a pečet kongregace se stolku, který je u oltáře na evangelní straně. Pak usedne na křesle před mřížkou a za zpěvu hymny všechny sestry podle pořadí jí vzdávají úctu a zároveň jí slibují poslušnost. Na konec je hymnus „Te Deum laudamus“ a udělí se svátostné požehnání. Vyhlášením volby je úkol předsedův skončen.

§ 6. Volba sester generální rady, generální sekretářky a generální prokuratorky.

298. Když byla generální představená zvolena a již složila přísahu podle odstavce 287., vykonají se za jejího před-

sednictví volby čtyř sester generální rady, generální sekretářky a prokurátorky, každá zvlášť, tajnými hlasovacími lístky a naprostou většinou hlasů; v případě, že by po dvojím marném hlasování žádná nebyla zvolena, hlasuje se po třetí a naposled, při čemž rozhodne poměrná většina hlasů; při stejném pak počtu hlasů se pokládá za zvolenou ta, která dříve skládala první sliby, a jestli je skládaly týž den, ta, která je starší věkem.

299. Předsedkyně prohlásí, podobně jako výše, že jednotlivé volby byly podle konstitucí řádně a náležitě vykonány, a ihned vyhlásí všechny, jež byly zvoleny.

300. Sestry takto zvolené zůstanou ve svých úřadech až do příští generální kapituly a mohou býti opět a opět voleny. Nemohou býti sesazeny leč ze závažné příčiny, a to jen generální radou. Sesazení sester generální rady musí však potvrditi Svatá Stolica.

301. Kdyby některá ze zvolených asistentek nebo sekretářka nebo proku-

rátorka nebyla v kapitule přítomna, má se ovšem ihned zavolati, aniž se však kapitula přeruší nebo odloží projednávání záležitostí až do jejich příchodu.

302. Pro tyto úřady nemůže býti volena sestra, které není aspoň 35 let a není ještě deset let profeskou, počítajíc od prvních slibů. Žádná z nich nechť není v prvním nebo druhém stupni příbuzenství s generální představenou nebo s asistentkami.

303. Pro úřad generální sekretářky může býti volena také jedna z asistentek, nebyla-li zvolena první. Ta pak z asistentek, která se zvolí nejdříve, bude vikářkou generální představené, bude ji totiž zastupovati, kdykoli bude mimo residen-
ci nebo zaneprázdněna nebo jakkoli svého úřadu zbavena.

§ 7. Záležitosti, které má generální kapitula projednávati.

304. V generální kapitule za předsednictví nedávno zvolené generální

představené se též projednávají důležitější záležitosti, které se týkají celé kongregace. Záležitosti ty se usnášejí na prostou většinou hlasů. Při stejném počtu hlasů může svým hlasem rozhodnouti předsedkyně.

305. Usnesení a ustanovení generální kapituly mají platnost až do příští generální kapituly, kdy mohou býti pozměněny nebo potvrzeny. Kapitula nesmí konstituce, schválené Svatou Stolicí, pozměňovati nebo je autenticky vykládati; neboť to je vyhrazeno Svaté Stolicí.

306. Hlavní záležitosti, které se mají na generální kapitule projednávat, jsou:

1. stanoviti dávky, které jednotlivé domy mají na konci každého měsíce odváděti ve prospěch hlavní pokladny ze svých přebytků po odečtení všech výdajů;

2. stanoviti výši věna, které mají přiněsti čekatelky;

3. stanoviti obnos, jimž může disponovati generální představená se souhlasem nebo bez souhlasu své rady, a záro-

veň stanoviti sumu, o níž mohou rozhodovati místní představené se souhlasem nebo bez souhlasu své rady, a stanoviti, kdy jsou povinny obrátiti se na generální představenou;

4. žádosti, které domy zaslaly generální kapitule;

5. vhodné prostředky k obnovení nebo zdokonalení řeholní kázně;

6. záležitosti, k jejichž vyřízení je třeba dovolení nebo potvrzení Svaté Stolicе.

307. Aby se snáze vyřídily záležitosti, jež se mají projednávat, zvolí se z lůna kapituly poměrnou většinou komise, skládající se ze tří sester, které se svěří žádosti, jež byly včas generální představené zaslány v uzavřené obálce s nápisem „Záležitosti generální kapituly“, aby je komise prozkoumala a nato předložila kapitule.

308. Na počátku každé schůze se přečte a kapitule ke schválení předloží protokol předešlé schůze a oznámí se, co se bude projednávat ve schůzi následující.

309. Kapitulní sekretářka pořídí přesnou zprávu o celém průběhu voleb, o projednávaných záležitostech a usneseních. Tento protokol, jejž podepíše aspoň sekretářka, generální představená a skrutátorky, se uloží v kongregačním archivu.

310. Generální představená se postará, aby nařízení generální kapituly byla jednotlivým domům kongregace oznámena a provedena.

311. Těchto nařízení musí býti poslušny všechny sestry, i představené a generální rada.

312. Všem členkám kapituly se přísně zapovídá i po ukončení kapituly vyjeviti, komu daly hlas, nebo co generální kapitula prozraditi zapověděla. Kapitulárka, která by se proti tomu provinila, nechť je podle velikosti viny potrestána.

HLAVA III.

GENERÁLNÍ PŘEDSTAVENÁ.

313. Generální představená, řádně zvolená, která se nazývá velebná matka, řídí a spravuje celou kongregaci podle církevního kodexu, řehole a těchto konstitucí.

314. Vnitřní i vnější blaho nebo nezdar kongregace záleží na tom, jak ji generální představená spravuje. Nechť si je proto generální představená velmi dobře vědoma, jak důležitý je úřad, který je jí svěřen. Pevná důvěra v Boha buď jí jediný a nejlepší prostředek, jímž lze s milostí Boží vykonati veliké věci. Z toho důvodu nechť sama sobě příliš nedůvěřuje.

315. Ať je statečná a pevné myslí, aby se ke cti a slávě Boží podjala i těžkých úkolů. Buď bdělá a pečlivá, aby to, co začne, dokonala, ve všem řízení skromná a opatrná, v jednání s jinými klidná a přísná, bez vášnivosti. Buď proniknuta

duchem modlitby, všem sestrám budiž zrcadlem ctností, zvláště lásky a pokory, a vzorem svědomitého zachovávání řehole a konstitucí. Nechť kongregaci řídí pevnou rukou, zakročujíc důsledně a mužně proti zlobě.

316. Má právo podle stanov svěřovati správu a úřady, jak ty, které se týkají celé kongregace, tak ty, které se zastávají v jednotlivých domech; a proto může přeložiti sestry z domu do domu.

317. Generální představená sídlí se svými asistentkami zpravidla v generálním domě a své sídlo nemůže trvale přeložiti do jiného domu bez rozhodujícího souhlasu své rady a bez dovolení Svaté Stolice.

318. Má dbáti o to, aby všechny sestry přesně zachovávaly řeholi a konstituce, zejména ty, které se týkají prací kongregace, duchovních cvičení, vzájemné lásky mezi nimi a správy jmění.

319. Své dcery ať miluje jako pravá matka a bedlivě se stará o potřeby všech.

Nechť si je však také vědoma své povinnosti, že je má pro přestupky řehole nebo konstitucí vážně napomínati, a kde třeba, též trestati, aby se napravily.

320. Aby tím jistěji mohla stanoviti, co v každé důležité věci činiti, nechť si o tom vyžádá rozhodující nebo poradní hlas své rady podle toho, co bude dále řečeno.

321. Ve věcech, k nimž buď kano-nické právo nebo konstituce žádají rozho-dující hlasování rady, počíná si generál-ní představená neplatně, jedná-li proti hlasům rady. Naproti tomu však ve vě-cech, k nimž je třeba jen hlasu poradní-ho, dostačí k platnému jednání, aby svou radu vyslechla. Ačkoli v takovém přípa-dě není povinna přistoupiti na mínění asistentek, byť i jednomyslné, nechť pře-ce dá mnoho na jejich jednomyslné hlasová-ní a ať se bez závažného důvodu od něho neuchyluje. Tím si víc a více získá dů-věru asistentek a utvrdí jednotu správy.

322. Generální představená má v pá-

tém roce podati Svaté Stolicí zprávu o stavu kongregace, kterou podepíše i se svou radou a také diecéšní biskup toho místa, v němž sídlí generální představená se svou radou; zpráva ta má býti pořizena podle instrukce, vydané Svatou Stolicí.

323. Všechny domy sobě podřízené má visitovati buď sama, nebo je-li jí to nemožno, jinými sestrami s doživotními sliby podle toho, co bude řečeno dále při zmínce o kanonické visitaci.

324. Nemůže autenticky vykládati konstituce, ani schvalovati přídavky, změny nebo omezení; je však povinna pečlivě se starati o to, aby byly zachovávány.

325. Nemůže za sebe libovolně ustanoviti vikářku a jí delegovati svou pravomoc; neboť konstitucemi je určeno, která sestra a ve kterých případech jí má zastupovati.

326. Ani nemůže sestrám udělití nebo odníti aktivní a pasivní hlasovací právo, poněvadž konstituce samy určují, které sestry to právo mají.

327. Generální představené nijak nepřisluší právo všeobecně dispensovati od konstitucí. Má však moc osvoboditi jednotlivé sestry nebo domy, ale jen na nějakou dobu, od zachovávání některého disciplinárního předpisu konstitucí.

328. Úřad generální představené nelze sloučiti s úřadem místní představené, ani v mateřinci, nebo s úřadem kterékoliv oficiálky, ať generální nebo místní.

329. Kdyby se zdálo nezbytné zbaviti generální představenou úřadu a moci, oznámí to sestry asistentky Svaté Stolici a podrobí se jejímu rozhodnutí.

330. Kdyby generální představená cítila, že se má vzdáti nejvyššího úřadu, nechť své důvody vyloží Svaté Stolicí, která resignaci přijme nebo zamítne. Generální představená, která odstoupí, zůstává doživotně čestnou členkou generální kapituly, má v ní rozhodující hlas, nazývá se matka N. N. a v pořadí je hned za generálními oficiálkami (není-li členkou generální rady).

HLAVA IV.

SESTRY GENERÁLNÍ RADY.

331. Čtyři generální asistentky tvoří s generální představenou generální radu, totiž nejvyšší autoritu, která řádně spravuje celou kongregaci.

332. Úřad generálních rádkyň čili asistentek záleží v tom, aby generální představené radily a pomáhaly v řízení a správě celé kongregace podle práva, a pokud je o to požádá, aby svým hlasem rozhodovaly o věcech, které jsou uvedeny v odstavci 338., a navrhovaly, co se jim zdá na prospěch kongregace. Nechť se snaží utvrzovati autoritu generální představené; a nechť nedopustí, aby byly předstiženy v dokonalé poslušnosti, pokoře, svědomitosti a přesném zachovávání konstitucí.

333. Generální představená má generální radu svolati každý měsíc, a kdykoli to žádají záležitosti kongregace.

334. Sestry generální rady mají by-

dliti u generální představené v hlavním domě; v případě nutnosti mohou však dvě z nich bydleti mimo tento dům, avšak jen tehdy, mohou-li se tam, kdykoli je třeba, snadno dostavit a porad se zúčastniti. Vždycky však mají býti zavolány.

335. Sestry rádkyně mají svědomitě zachovati v tajnosti, co jim bylo důvěrně svěřeno v radě nebo mimo ni. Jestliže tajemství poruší, buďtež vážně napomenuty, a jestli se proviní opět a opět, buďtež potrestány podle velikosti viny, kterou třeba posouditi podle toho, oč a o koho přitom jde.

336. Asistentkám nebudtež svěřovány jiné úřady, které by jim překážely zastávati jejich hlavní úřad.

337. Generální představená, která radu svolává a jí předsedá, má asistentky zavčas uvědomiti o věcech, které jim zamýšlí předložiti, aby je jasně pochopily a mohly pečlivě prozkoumati.

338. Generální rada má rozhodující

hlas ve všech věcech, k nimž ho vyžaduje všeobecné právo nebo konstituce.

Hlavní záležitosti jsou tyto:

1. přijetí kandidátky do noviciátu a připuštění novicky k prvním dočasným slibům;
2. propuštění sestry profesky s dočasnými sliby po dobu jejich trvání;
3. úsudek o propuštění sestry s doživotními sliby, jenž se má předložit Svaté Stoličce;
4. jmenování místních představených a jejich asistentek, novicmistrové a submagistry i prefekty čekatelek, ředitelky probandistek, ekonomy a jejich sesazení v době, po kterou jejich úřad trvá;
5. ustanovení generální visitátorky, není-li jí některá z generální rady, aby visitovala celou kongregaci;
6. přijetí resignace některé z generálních asistentek, generální sekretářky nebo prokurátorky a dosazení jiné sestry na jejich místo;

7. ustanovení místa pro generální kapitulu;
8. zřízení nového domu nebo zrušení již existujícího za souhlasu místního biskupa;
9. smlouvy, které se mají uzavřít jménem kongregace, a schválení účtů, jež předkládá generální prokurátorka;
10. zcizení nebo zadlužení a pronájem nebo propachtování statků, jejichž cena přesahuje obnos, stanovený generální kapitulou, a vynaložení peněžního obnosu, jež stanovila generální kapitula;
11. převzetí dluhů a závazků, jakož i mimořádná vydání, jež převyšují zmíněný obnos;
12. uložení kapitálu nebo změna jeho uložení;
13. konečně každá závažná mimořádná záležitost, která se týká celé kongregace nebo ke které je třeba schválení apoštolské Stolice.

339. Mimo rozhodující hlas generální rady je třeba svolení Svaté Stolice v těchto případech:

1. při zřízení nového noviciátu a přeložení dosavadního na jiné místo;
2. při zřízení domu v místech, podřízených posv. kongregaci Propagandy; k tomu je třeba i písemného svolení místního biskupa;
3. při přeložení residence generální představené;
4. při sesazení některé generální asistentky;
5. při zcizení movitého nebo nemovitého majetku nebo při zatížení dluhy nebo obligacemi, převyšuje-li obnos 30.000 lir nebo franků;
6. při zcizení drahocenných věcí.

340. Mimo tyto případy, při nichž je generální představená povinna řídit se rozhodujícími hlasy své rady, má ochotně vyslechnouti svou radu ve všem, co se týče prospěchu kongregace, jsouc pamětliva výroku: „Bez rady nic nečiň,

i nebudeš po činu litovati.“ (Sir. 32, 24.)

341. Je-li někdy počet hlasů při projednávání záležitostí na obou stranách stejný, rozhodne svým hlasem generální představená, leč by šlo o volby, které se smějí konati jen tehdy, je-li rada úplná. Pročež nemůže-li se jedna z asistentek pro překážku generální rady zúčastniti a věc nelze odložit, budiž místo ní do rady povolána představená domu; chybí-li i druhá asistentka, budiž místo ní povolána jedna ze sester s doživotními sliby, o které to generální představená se svou radou uzná za vhodné.

342. Rozhodné hlasování rady má se vždy dít tajně; i poradní hlasy se mají tajně odevzdati, kdykoli to předsedající uzná za vhodné nebo kdykoli si to přeje jedna z rádkyň.

343. Když generální představená zemře, resignuje nebo je sesazena, spravuje kongregaci generální vikářka, která nemá zaváděti nic nového ani projednávatí záležitost, kterou lze odsunouti na

jinou dobu, leč by to kázala závažná potřeba.

344. Stane-li se, že první asistentka zemře nebo se stane neschopnou nebo nehodnou, nechť její místo zaujme asistentka, jež byla zvolena na druhém místě, a tak dále v ostatních případech. Zemře-li některá z generálních asistentek, nebo se stane neschopnou pro nemoc, aniž je naděje na uzdravení, ustanoví generální rada místo ní neprodleně jinou sestru, která má náležité vlastnosti, a ta zastává úřad ten až do příští generální kapituly.

345. Protokol o každém zasedání generální rady se přečte na počátku následujícího zasedání a předsedkyně, asistentky a sekretářka jej podepíší.

HLAVA V.

GENERÁLNÍ SEKRETÁŘKA.

346. Úkolem generální sekretářky, kterou může býti jedna z generálních asistentek, nesmí to však býti první, je zapisovati protokoly generální rady a v archivu svědomitě ukládati a uchovávat všechny spisy a listiny, týkající se dějin a správy kongregace, s výjimkou věcí hospodářských, osobní údaje o každé sestře a nekrology. Není-li generální asistentkou, nemá hlasovacího práva v radě.

347. Na rozkaz a jménem generální představené píše dopisy a všechny listiny, které se týkají záležitostí kongregace.

348. Bez vědomí generální představené ať nikomu, vyjímajíc generální asistentky, nedává čísti doklady a spisy, zejména z archivu, tím méně pak ať je půjčuje mimo dům. Půjčí-li s jejím souhlasem něco, nechť přesně zapíše, které doklady a spisy byly zapůjčeny, komu,

kdy a za jakým účelem, a ať se postará, aby byly zavčas vráceny.

349. Sekretářka má o všem, co jí bylo v radě nebo mimo radu důvěrně svěřeno, zachovati velmi přísné mlčení. Má vynikati upřímností ke generální představené, oddanou láskou ke kongregaci, řeholním duchem a obratností v práci.

HLAVA VI.

KANONICKÁ VISITACE.

350. Aby se zachovala řeholní kázeň nebo tam, kde poklesla, se obnovila, zvisituje generální představená vždy za tři roky, nebo ukáže-li se potřeba, i častěji všechny domy sobě podřízené, a to buď sama nebo skrze sestru, kterou k tomu deleguje.

351. Delegovaná visitátorka má být sestra s doživotními sliby. Nežli započne svůj úřad vykonávati, má představené visitovaného domu odevzdati svoje pověřovací listiny. Po skončené visitaci má o ní zpraviti upřímně představenou, která ji delegovala.

352. Generální představená i delegovaná visitátorka mějte, pokud možno, na visitaci za průvodkyni sestru s doživotními sliby.

353. Visitátorka má právo a povinnost tázati se všech řeholních sester, jak uzná za nutné, na to, co se týče visitace;

řeholnice pak všechny jsou povinny odpovídati podle pravdy a mimoto jí mohou říci, o čem se před Pánem Bohem domnívají, že to mají říci pro dobro buď domu nebo též kongregace.

354. Přísně a pod trestem se zakazuje, aby řeholnice nebo i představené jiné naváděly, aby na otázku visitátorky mlčely nebo pravdu jakkoli zatajovaly nebo neupřímně vyložily, nebo aby jim pro jejich výpovědi, učiněné za visitace, za jakoukoli záminkou dělaly obtíže.

355. Visitátorka nechť si ve všem počíná moudře. V důležitějších věcech dá nařízení, platná jen na určitou dobu, odkazujíc na generální radu, aby o nich definitivně rozhodla.

Delegovaná visitátorka ať se varuje, aby nepřekročila meze delegace.

356. Visitátorka ať se neopovazuje vyjeviti jména těch, které jí při visitaci pověděly něco pod tajemstvím.

357. Visitátorka projde celý dům, jednotlivé pokoje a ložnice sester a míst-

nosti, určené pro ošetřování nemocných nebo pro rekreaci sester. Bedlivě prohlédne všechny knihy, které vede představená domu a oficiálky, zvláště pak knihy správní a domácí pokladnu.

HLAVA VII.

GENERÁLNÍ PROKURÁTORKA.

358. Generální prokurátorka nesmí býti generální asistentkou; je však žádoucí, aby ji ve všem, co se týče správy časných statků, vyslechla generální rada, aby mohla podati potřebné doklady a příhodné rady.

359. Její povinnost je spravovati veškeré movité i nemovité jmění celé kongregace jako takové za vedení generální představené a za dozoru generální rady.

360. O veškerém tom jmění vede prokurátorka přesné záznamy s příslušnými právními doklady; zaznamenává příjmy a vydání a zapisuje důchody s právními tituly a zdroji, z nichž plynou, a s udáním roku, měsíce a dne, kdy jsou splatné.

361. Pečlivě zapisuje účty příjmů a vydání generální pokladny a v určitých lhůtách je předkládá generální radě, aby je prohlédla a schválila.

362. Stejně jako generální sekretářka je podřízena jen generální představené; obě pak mohou být sesazeny generální radou jen ze závažných důvodů.

HLAVA VIII.

MAJETEK A JEHO SPRÁVA.

363. Nejen kongregace, nýbrž i každý dům může nabývati, míti a spravovati jmění jakéhokoli druhu.

364. Jmění kongregace je na to, aby kongregace mohla zakládati nové domy, vydržovati domy pro aspirantky, kandidátky a novicky, přispívati na potřeby nemocných nebo zestárlych sester, hraditi výlohy na cesty, podporovati jednotlivé domy, mají-li toho zapotřebí, vzdělávati dívky, které jeví touhu po životě řeholním, a vůbec opatřovati téměř všechny potřeby kongregace. Jmění pak místní jest určeno jen pro potřeby toho kterého domu.

365. Správu jmění vedou ekonomy, a to: generální prokurátorka, která spravuje jmění celé kongregace jako takové; místní ekonomy, které spravují jmění jednotlivých domů; všechny zastávají svůj úřad za vedení příslušné představené a za dozoru rady.

366. Generální prokurátorku volí generální kapitula; místní ekonomu ustanovuje generální rada.

367. Generální prokurátorka sídlí v mateřinci kongregace. Tam je na bezpečném místě pokladna, která se zavírá třemi různými klíči; jeden z nich má generální představená, druhý první asistentka a třetí generální prokurátorka.

368. V pokladně se ukládají právní písemnosti majetkové, cenné papíry jakéhokoli druhu a úpisy, jež mají hodnotu peněz a je representují, anebo jež opravňují nabytí jistých úroků a důchodů; také odpočítané hotové peníze, jichž není třeba na řádná nebo denní běžná vydání.

369. Kdykoli se má pokladna otevřít a zavřít, musí se sejít tři sestry, kterým jsou klíče svěřeny, a nikdy nechť žádná ze strážkyň nedává svůj klíč druhé z nich k použití, nýbrž ať k tomu v případě nutnosti raději pověří jinou sestru, především z asistentek, která jí musí půjčený klíč co nejdříve vrátiti.

370. Generální prokurátorka přesně zaznamená, co se do pokladny uloží a co se z ní vybere.

371. Ke konci každého šestého měsíce složí generální prokurátorka účty o celé správě generální radě a předloží jí knihy, jež vedla; generální rada je prozkoumá, a shledá-li po bedlivém srovnání knih s penězi a ostatním, co je v pokladně, že jsou správně vedeny, schválí je a podepíše.

372. I v jednotlivých domech se společné jmění ukládá a spravuje úplně týmž způsobem.

373. Generální představená podá ke konci svého úřadu generální kapitule přesný počet ze správy společného jmění za doby svého úřadování, jakož i o hospodářském stavu celé kongregace. Soupisy pro skládání účtů sepíše generální prokurátorka; před kapitulou je prohlédne generální rada, jak bylo řečeno na příslušném místě.

374. Každý dům odvede každoročně

do kongregační pokladny určitou sumu, kterou stanoví generální kapitula. V případě, že by se mezitím ukázala nutná potřeba, může generální představená požadovati větší dávku, při čemž její rada má rozhodující hlas.

375. V domech, v nichž sestry konají služby jen za určitý roční obnos, který platí majitelé nebo správcové, jsou představené povinny odváděti generální pokladně vše, co není nutné k přiměřenému vydržování sester.

376. Bez náležitého dovolení představené ať ekonomy nevydávají nic na soukromé potřeby a ať ani jiným sestrám neopatřují soukromých věcí. Nechtě nepodnikají důležitější věci bez vědomí představené.

377. Peníze ukládají nebo změnu jejich uložení provádějí ekonomy za souhlasu představené a její rady.

378. Místním biskupům se vydává počet ze správy jmění, jež tvoří nadace domů nebo odkazy, určené na vydržo-

vání bohoslužeb nebo na místní dobročinný účel, za visitace a také častěji, uznají-li to biskupové za nutné.

379. Nechtě se velmi svědomitě plní vůle věřících, kteří darují nebo odkáží kongregaci nebo domu své jmění na zbožný účel buď smlouvou mezi živými nebo v závěti, i pokud se týče jeho správy a vydání.

380. Představená, která přijme jmění, určené na zbožné účely, buď pořizováním mezi živými anebo pověřením v závěti, je povinna o svém pověření zpravit generální představenou a udati jí veškeré takovéto jmění, ať movité nebo nemovité, se všemi okolnostmi; jestliže to však dárce výslovně a naprosto zakáže, ať pověření nepřijímá.

381. Generální představená je povinna dbáti o to, aby svěřené jmění bylo bezpečně uloženo, a s předběžným souhlasem místního biskupa bdíti nad tím, aby zbožná vůle byla vyplněna.

382. Nežli ekonom nastoupí svůj úřad:

1. budiž pořízen přesný a zřetelný inventář nemovitostí, drahocenných věcí movitých i jiných s jejich popisem a cenou; podepíše jej dosavadní i nová ekonomka, jakož i představená; nebo se vezme dřívější inventář, v němž se poznamená, co se zatím ztratilo nebo pořídilo.

2. Jeden exemplář tohoto inventáře se uschová ve správním archivu domu, druhý v archivu kongregace; a v každém se zaznamená každá změna, která se s majetkem děje.

383. Každá ekonomka ať se za vedení představené vynasnaží zastávati svůj úřad dobře, věrně a s pečlivostí dobré hospodyně; má tedy:

1. bdíti, aby jmění kongregace, svěřené její péči, nepřišlo nějak na zmar nebo nebylo poškozeno;

2. zachovávatí předpisy jak práva církevního, tak občanského a konstitucí nebo ty, které dal zakladatel nebo dárce nebo zákonitá moc;

3. přesně a v pravý čas vymáhati dů-

chody a výtěžky z jmění a pak je na bezpečném místě uchovávat a vynakládati je podle přání zakladatelova nebo podle zákonitých ustanovení a směrnic;

4. vynaložiti peníze, které zbudou po vydáních a které možno užitečně uložit, se souhlasem představených ve prospěch kongregace nebo domu;

5. vésti řádně knihy příjmů a vydání;

6. náležitě tříditi a v domácím archivu nebo v přiměřené a vhodné skříni uchovávat doklady a listiny, jimiž je právo kongregace na jmění zaručeno; jejich originály ukládati v archivu.

384. Vydání a právní akty pravidelné správy vykonávají platně kromě představených v mezích svého úřadu též ekonomy a sestry, které k tomu po vyslechnutí rady ustanoví představená.

385. Podnikati něco, co překročuje meze a způsob obyčejné správy, a dělati mimořádná větší vydání, na př. na větší opravy nebo změny, k tomu je třeba předchozího písemného svolení ge-

nerální představené a souhlasu její rady.

386. Sestry nechť nezačínají jménem kongregace soudní pře nebo se nepouštějí do sporu, na ně vzneseného, leč když k tomu dostanou dovolení od generální představené.

387. Kongregace – popřípadě dům – není odpovědná za smlouvy, jež učiní osoby, které vedou správu, bez dovolení příslušné představené, leč když a pokud je k prospěchu kongregace nebo domu.

388. Co stanoví místní občanské právo o smlouvách, jak všeobecně, tak zvláště, a to ať jsou v něm výslovně vytčeny nebo ne, a o platech, to budiž s týmiž účinky zachováváno, leč že by se to protivilo právu božskému nebo že kanonické právo stanoví něco jiného.

389. Dávati dary ze jmění domu nebo kongregace není dovoleno, leč za odměnu nebo na zbožné účely nebo z křesťanské lásky, a to s dovolením příslušné představené a podle náležitého místního obyčeje, jde-li o něco malého a nepatr-

ného; jde-li však o něco většího, platí směrnice, stanovené generální kapitulou; jestliže jich však nestanovila, platí směrnice, stanovené generální představenou a její radou.

390. Generální představená ať nedovoluje dělati dluhy, leč když je úplně zaručeno, že se úroky z dluhu uhradí obvyklými příjmy a že kapitál bude v době ne příliš dlouhé splacen náležitým umorováním.

391. Jde-li o zcizení movitostí nebo nemovitostí, jejichž cena převyšuje sumu 30.000 franků, nebo o zadlužení a převzetí závazků nad zmíněnou sumu, nebo o zcizení drahocenných předmětů, je smlouva neplatná, nedá-li k tomu předem Svatá Stolica svolení; jinak je třeba, ale stačí svolení generální představené, při čemž její rada má rozhodující hlas.

392. V každé žádosti o souhlas k zadlužení nebo převzetí závazků je nutno uvést ostatní dluhy i závazky, jimiž kongregace nebo dům až do onoho dne jsou

zatíženy, sice je dané svolení neplatné.

393. Místní ekonomy se jmenují ze sester s doživotními sliby. I mateřinec, v němž je generální prokurátorka, nechť má ekonomu.

HLAVA IX.

NOVICMISTROVÁ.

394. K vedení novicек budiž ustanovena novicmistrová, která je sestrou učitelkou, které je alespoň 35 let a má aspoň 10 let od první profese a sliby doživotní, vyznamenává se moudrostí, vědomostmi, zkušeností, láskou a zbožností a vzorně zachovává řeholi.

395. Ukáže-li se pro počet novicек nebo z jiného náležitého důvodu, že by bylo na prospěch, budiž novicmistrové dána k ruce pomocnice, sestra s doživotními sliby, které jest aspoň 30 let a která má ostatní potřebné a vhodné vlastnosti; v tom, co se týče vedení noviciátu, je podřízena přímo novicmistrové.

396. Obě mají býti volné ode všech úřadů a prací, které by jim mohly překážeti v péči o novicky a jejich vedení.

397. Novicmistrovou a její pomocnici neboli submagistru jmenuje generální

představená; její rada při tom má rozhodující hlas.

398. Jediné novicmistrová má právo a povinnost starati se o výchovu novicек a jedině jí náleží vedení noviciátu, takže nikdo nesmí do něho jakýmkoli způsobem zasahovati, vyjímajíc generální představenou a visitátorku po dobu visitace; pokud se však týče kázně celého domu, jsou novicmistrová i novicky podřízeny představené.

399. Novicmistrová je vážně povinna přičiniti se všemožně o to, aby se její svěřenky horlivě cvičily v řeholní kázni v duchu konstitucí.

400. Poněvadž blaho kongregace z velké části závisí na dobré výchově novicек, má novicmistrová míti všechny vzácné vlastnosti, kterých je třeba k správné výchově novicек.

401. K novickám se má skláněti s mateřskou láskou tak, aby se k ní ve svých obtížích obracely s dětinnou důvěrou.

402. V každodenních konferencích vykládá novickám řeholi a konstituce kongregace, základy zdravé askese, kázně a života řeholního.

403. Poučuje je o ctnostech nejvíce potřebných, totiž o chudobě, jak dávatí výhost věcem tohoto světa, o pokoře a poslušnosti, znázorňujíc svoje výklady na příkladech sv. otce Františka a svatých řádu. Alespoň jednou za týden jim též vykládá učení víry křesťanské.

404. Ať zná důkladně povahu všech, jejich náklonnosti a vlastnosti, aby jim v duchovním životě mohla býti tím více nápomocna.

405. Zejména na konci noviciátu si má novicmistrová bedlivě všímáti, jak novicky pokročily v řeholní kázni a zdali kongregaci budou na prospěch.

406. Ať upozorní generální představenou, aby učinila opatření, na ty novicky, u nichž zpozoruje, že nemají řeholního ducha a že ruší domácí mír nebo že hovějí některé jiné nebezpečné chybě,

nebo o nichž soudí, že kongregaci nebudou na prospěch.

407. Úkol submagistry záleží v tom, aby za vedení novicmistrové vedla novicky k přesnému zachovávání zevnější řeholní kázně, aby řídila jejich vnější chování, aby se starala o jejich potřeby, zvláště o jejich zdraví.

408. Každého čtvrt roku podá novicmistrová generální představené a její radě písemnou zprávu o chování jednotlivých novicetek.

409. Kdykoli se v generální radě jedná o novickách nebo o noviciátě, nechť je zavolána novicmistrová, aby projevila svoje mínění a pověděla, co pokládá za důležité; sama však nehlasuje.

410. Co bylo řečeno o novicmistrové, platí obdobně též o prefektce kandidátek a ředitelce probandistek.

HLAVA X.

O JEDNOTLIVÝCH DOMECH.

§ 1. O domech všeobecně.

411. Řeholní dům se nemá zřizovati, leč lze-li rozumně předpokládati, že buď z vlastních důchodů nebo jiným způsobem bude postaráno o slušný byt a výživu sester, a bude-li jim možno zachovávat společný život a bude-li postaráno o duchovní dobro sester.

412. Nežli se převezme správa domu, jež hodlá založiti úřad, spolky nebo soukromé osoby, budiž se zakladatelem uzavřena přesná a jasná smlouva a do ní pojata podmínka, že sestry budou moci plniti své řeholní povinnosti a že generální představené přísluší právo představenou nebo jiné sestry přeložiti nebo zbaviti úřadu.

413. Generální rada nechť uváží, nežli dá souhlas ke zřízení domu, zda je tolik sester, aby bylo možno zříditi nový

dům a převzítí nové povinnosti, aniž tím utrpí dosavadní domy a práce i zdraví sester.

414. Ke zřízení domu, ať konventu nebo filiálního, je mimo rozhodující souhlas generální rady třeba svolení, pokud možno, písemného od místního biskupa; v krajích pak, jež jsou podřízeny posvátné kongregaci Propagandy, je k tomu třeba dovolení apoštolské Stolice a písemného souhlasu místního biskupa. Právoplatně zřízené domy jsou právními osobami.

415. S povolením otevřítí nový dům je zároveň dáno dovolení konati zbožná díla kongregaci vlastní za podmínek, které jsou v povolení vytčeny.

§ 2. Představené a jejich rádkyně.

416. V čele každého domu, i mateřince, je místní představená; jmenuje ji na tři roky generální představená, přičemž její rada má rozhodující hlas; po třech letech může být opět zvolena k té-

muž úřadu, ne však bezprostředně třikrát za sebou v témž řeholním domě. Správu domu vede dále až do příchodu nové představené.

417. Za představenou domu nebudiž ustanovována sestra, která nemá doživotní sliby a které není třicet let.

418. Představené domu, ve kterém žije alespoň dvanáct sester s doživotními sliby, s právem hlasovacím, pomáhají ve správě komunity jí svěřené dvě asistentky, jež na tři roky jmenuje generální představená a její rada a jež mají míti doživotní sliby a mohou býti opět a opět jmenovány. Ty mají přednost před ostatními sestrami. První asistentka neboli rádkyně zastupuje představenou, kdykoli není doma nebo je zaneprázdněna; je také její admonitorka. V jiných pak domech zastupuje představenou sestra, kterou ustanoví generální představená a její rada a která je zároveň její rádkyně.

419. Představená má se svými asistentkami každý měsíc nebo i častěji, je-li

toho třeba, poradu o tom, jak se zachovává řeholní kázeň, o věcech a pracích, jež je třeba konati, o správě a hospodářství domu.

420. Správu movitého nebo nemovitého jmění vede podle předpisů konstitucí místní ekonom za vedení představené. V konventních domech se může úřad místní ekonomy, vyžaduje-li toho potřeba, po soudu generální představené sloučiti s úřadem představené, ačkoli je lépe, aby byl od něho oddělen.

421. Místní představené mají se svými rádkyněmi každý měsíc způsobem, udaným v odstavci 371., prohlédnouti a schváliti společnou pokladnu a knihy, jež vede místní ekonom, a ke konci každého šestého měsíce o nich podati zprávu generální představené.

422. Představená může mimo řádné obvyklé výdaje disponovati pouze tím obnosem, který stanovila generální kapitula. Jde-li o mimořádná vydání, ať se obrátí na generální představenou.

423. Generální představené má často psáti a nepodnikati nic důležitého, aniž si o tom dříve vyžádá její mínění. Alespoň jednou do roka má generální představené podati písemnou zprávu o osobním a majetkovém stavu svého domu. Pošle-li generální představená nějaký dotazník, nechť naň odpoví, jak jí káže svědomí.

424. V jednotlivých případech smí na čas z náležitého důvodu dispensovati jednotlivé podřízené od některého disciplinárního předpisu konstitucí.

425. Svěřený sobě dům nechť řídí a spravuje v duchu konstitucí; ať se stará, aby se sestrám dostalo, čeho je jim třeba, pokud se týče stravy a oděvu; aby všechny věrně zachovávaly řeholi a konstituce a aby byly poučovány o církevních zákonech a dekrettech; aby se dvakrát do roka, v době, kterou stanoví generální představená, veřejně čtly celé konstituce i dekreta, o nichž to Svatá Stolica nařídí; aby alespoň dvakrát za měsíc měl, pokud možno, aprobovaný kněz pro služebnic-

tvo křesťanské cvičení, přiměřené úrovni posluchačů, a nábožnou promluvu pro celou klášterní rodinu.

426. Mimo povinných kongregačních modliteb nesmí představená sestrám ukládati zvláštní modlitby bez porady s asistentkami. Kdyby šlo o zavedení modliteb na dobu delší jednoho měsíce, je k tomu třeba souhlasu generální představené.

427. Představená nechť neodchází z domu bez náležitého důvodu a jen na krátkou dobu; na delší cesty ať se nevydává bez dovolení generální představené, leda jde-li o naléhavější případ a není kdy na ni se obrátiti, což jí ihned sdělí.

428. Ježto představená svým úřadem nad všechny vyniká, nechť podřízené předchází též snahou o všechny ctnosti, zvláště o pokoru a zbožnost. Bude tudíž horlivá v modlitbě a svědomitě se zúčastňuj toho, co je všem společné; věrně zachovávej předpisy řehole a konstitucí, nařízení generální kapituly a zvyky; zkrát-

ka, její život buď vzorem celé řeholní komunitě.

429. Horlivě napomínej sestry sobě podřízené, aby se všechny cvičily ve ctnostech; všemi prostředky podporuj a pěstuj sesterskou lásku, ochotně vyslechní rady a splň přání, pokud to jen lze; konečně měj se všemi trpělivost, ráda a mateřsky přijímej ty, kdo si s ní přejí promluvit. Napodobuj Toho, který nepřišel, aby si dal sloužiti, ale aby sloužil.

§ 3. O menších úřadech.

430. Místní představená rozdělí po poradě s asistentkami nižší úřady mezi sestry a zároveň jim dá směrnice, jak je mají řádně zastávat.

431. Sestra vrátná budiž velmi svědomitá, mlčelivá a rozumná, ježto střeží bránu míru a pokoje; od ní nabývají cizí lidé prvních dojmů. Jakmile zaslechne hlas zvonku, ihned pospíší ke bráně. Do hovorny uvádí jen ty, jimž je tam dovo-

leno vstoupiti. Přeje-li si někdo mluvit s některou sestrou, oznámí to představené. Bez dovolení nesmí sestry volati do hovorny a od nich vyřizovati jakýkoli vzkaz osobám cizím nebo od nich sestrám. Dopisy a jiné věci, jež donese listonoš nebo jiné osoby, zanesse představené, aniž se o tom někomu zmíní. Též jí každý večer odevzdá všechny klíče od domovních dveří a ráno je od ní opět přijme.

432. Sestře sakristánce je svěřena péče o domácí kapli; je povinna udržovati chor a kapli v největší čistotě, pečlivě ukládati a spravovati kostelní roucha a obstarávati vše potřebné ke službám Božím.

433. Zejména ať pečuje o to, aby před Nejsvětější Svátostí ve dne v noci hořela aspoň jedna lampa s olivovým olejem nebo včelím voskem; kde však nelze dostati olivový olej, ať se požádá místní biskup o dovolení užívati jiného oleje, pokud možno, rostlinného.

434. Sakristánka se smí též dotýkati

a podávati posvátné nádoby, korporále, pally, purifikatoria; nesmí je však práti bez zvláštního dovolení Svaté Stolice, nevypral-li je předtím klerik s vyšším svěcením.

435. Má se snažiti, aby mezi anděly, kteří se klanějí Nejsvětějšímu, jenž se tak převelice ponížil, zastávala svůj úřad s největší uctivostí, varujíc se všeho, co by jiné mohlo vyrušovati.

HLAVA XI.

O ZÁVAZNOSTI KONSTITUCÍ.

436. Řeholnice této kongregace, všechny i každá zvlášť, představené stejně jako podřízené, mají nejen věrně a úplně zachovávat sliby, které složily, nýbrž i život zaříditi podle řehole a těchto konstitucí a tak spěti k dokonalosti svého stavu.

437. Všechny sestry, i novicky, ať mají úplný jejich výtisk, aby je mohly často čísti a o nich uvažovati. Řehole se čte každý pátek, celé konstituce pak v určité dni dvakrát do roka veřejně v refektáři.

438. Konstituce samy o sobě nezavazují pod hříchem; řeholnice však, která by je přestoupila buď proto, že jimi pohrdá, nebo že tím dá pohoršení, nebo ve věci, týkající se slibů nebo přikázání Božích nebo církevních, nebyla by bez hříchu.

439. Ba, představené jsou mocí svého úřadu povinny, když jejich mateřská napomenutí byla marná, podle velikosti

viny potrestati ty, jež přestupují řeholi nebo konstituce, aby tak byly opět přivedeny na lepší cestu; nechť však při tom vždy šetří pravidel lásky, spravedlnosti a nestrannosti.

440. Církev svatá jako nejlepší matka nechce sestry pod hříchem zavazovati proto, aby vše konaly raději z lásky než ze strachu. Neboť nepochybuje, že převzácné dědictví, jež svým potomkům zanechal serafínský patriarcha, totiž vroucí láska ke Kristu Pánu ukřižovanému, úplně dostačí, aby láskou k řeholi a konstitucím roznítla všechny členy zmíněného řádu.

441. Majíce tedy neustále před očima skvělý vzor horlivosti a lásky svého otce, sv. Františka Serafínského, lněte sestry upřímnou láskou ke kongregaci a s vděčnou i radostnou myslí si važte milosti svatého povolání, abyste nejen zde na světě zakoušely požehnání svého svatého otce, ale aby vám bylo raději zárukou, že se odtud jednou šťastně odeberete na věčnost.

DEKRET.

1273 str. 101.

32

Léta Páně 1888 byla několika sestrami z kongregace Školských sester diecése sekavské do Slatinan, v diecési královéhradecké, uvedena zbožná kongregace Školských sester III. řádu sv. Františka a nato byl téhož roku z moci místního biskupa tamtéž řádně zřízen mateřinec s noviciátem; ten však byl r. 1925 přeložen do pražského předměstí, na Břevnov. Zmíněné sestry si mimo všeobecný účel, dosíci totiž vlastního posvěcení, vytkly za zvláštní účel vychovávat a vzdělávat mládež a působiti v charitě. Všechny členky kongregace vedou úplně společný život za řízení generální představené, a když řádně ukončí noviciát, skládají jednoduché řeholní sliby, totiž sliby chudoby, čistoty a poslušnosti, nejdříve dočasné, nato však doživotní. Když pak počet sester přispěním milosti Boží značně vzrostl, založila kongregace v ruz-

ných diecésích více řeholních domů; biskupové s tím souhlasili, ba radovali se z hojného a blahodárného ovoce, které z toho vycházelo. Generální představená se svými asistentkami podala nedávno našemu svatému Otci papeži Piu XI. pokornou prosbu, aby apoštolskou mocí ráčil schváliti kongregaci a její konstituce.

I ráčil náš svatý Otec, Boží prozřetelností papež Pius XI., zmíněnou řeholní družinu jako řeholní kongregaci s jednoduchými sliby za vedení generální představené slavně schváliti a doporučiti v audienci, udělené 3. června 1932 dp. sekretáři posvátné Kongregace pro řeholníky, přihlížeje k doporučujícím listům nejdůstojnějších biskupů, v jejichž diecésích jsou domy kongregace, a vyslechnuv zejména úsudky Jejich Eminencí nejdůstojnějších kardinálů sv. římské církve, kteří jsou v čele téže posvátné Kongregace a kteří v plenárním shromáždění, konaném 27. května téhož roku ve Vatikáně, věc zrale prozkoumali a uvá-

žili; mimo to laskavě schválil a potvrdil její konstituce, latinsky sepsané, jak jsou v tomto exempláři, jehož rukopis jest uschován v archivu téže kongregace, na sedm let na zkoušku, jakož i tímto dekretem kongregaci dává pochvalu a úchvalu, a její konstituce, jak už zmíněno, schvaluje a potvrzuje; pravomoc místních biskupů podle kanonického práva zůstává ovšem nedotčena.

Dáno v Římě, v sekretariátě posvátné Kongregace pro řeholníky, zmíněného dne, měsíce a roku.

Alexej Jindřich Maria
kardinál Lépicier O. S. M.,
prefekt.

Vincenc La Puma,
sekretář.

Souhlasí s originálem.

V Praze 24. prosince 1933.

† Dr. Karel Kašpar,
arcibiskup.

K č. Ord. 592/33.

OBSAH.

	Strana
Původní řehole	7
Předmluva k novým konstitucím	21

KONSTITUCE.

ČÁST I.

Hlava	
I. Účel kongregace	25
II. Členky kongregace	27
III. Řeholní šat .	29
IV. Přijetí do kongregace	
§ 1. Přijetí kandidátek	31
§ 2. Kandidatura	34
§ 3. Věno .	37
§ 4. Noviciát	39
§ 5. Sliby	48
V. O slibu a ctnosti sv. chudoby	54
VI. O slibu a ctnosti sv. čistoty .	59
VII. O slibu a ctnosti sv. poslušnosti	61
VIII. O sv. zpovědi a sv. přijímání .	64
IX. O hodinkách a duchovních cvi- čeních	
§ 1. O modlitbě	68
X. O umrtvování	
§ 1. O sebezapírání	74
§ 2. O postu .	76
§ 3. O mlčení	78

Hlava	Strana
XI. O klausuře, vycházení z domu a o dopisech	82
XII. O vnitřním a vnějším životě	
§ 1. O sesterské lásce	88
§ 2. Denní pořádek . . .	91
§ 3. Školy a výchovávací ústavy	93
XIII. O nemocných sestřích .	100
XIV. O modlitbách za zemřelé	105
XV. O vystoupení a propuštění z kongregace	109

ČÁST II.

I. O autoritě v kongregaci	115
II. O generální kapitule	
§ 1. Kdy, jak a kam se svolává generální kapitula .	116
§ 2. Členky generální kapituly	117
§ 3. O volbě delegátek	119
§ 4. O zasedání, které předchází volbu generální představené	122
§ 5. O volbě generální představené	123
§ 6. Volba sester generální rady, generální sekretářky a generální prokurátorky	127
§ 7. Záležitosti, které má generální kapitula projednávat	129

Hlava	Strana
III. Generální představená	133
IV. Sestry generální rady	138
V. Generální sekretářka	145
VI. Kanonická visitace .	147
VII. Generální prokurátorka	150
VIII. Majetek a jeho správa	152
IX. Novicmistrová	162
X. O jednotlivých domech	
§ 1. O domech všeobecně .	166
§ 2. Představené a jejich rádky- ně	167
§ 3. O menších úřadech	172
XI. O závaznosti konstitucí	175
<i>Dekret</i>	177

Vytiskla
Průmyslová tiskárna
v Praze